

Spółdzielcza Grupa Bankowa

Regulamin świadczenia usług w zakresie prowadzenia rachunków bankowych dla klientów instytucjonalnych w Banku Spółdzielczym w Szadku

Szadek, październik 2016 r.

Rozdział 1. Postanowienia ogólne
A. Definicje i postanowienia wstępne
§ 1

1. Niniejszy „Regulamin świadczenia usług w zakresie prowadzenia rachunków bankowych, dla klientów instytucjonalnych w Banku Spółdzielczym w Szadku”, zwany w dalszej części regulaminem, określa prawa i obowiązki stron umowy o prowadzenie przez Bank rachunków w złotych dla klientów instytucjonalnych w tym:
 - 1) warunki otwierania, prowadzenia i zamykania rachunków;
 - 2) zakres i zasady dysponowania środkami zgromadzonymi na rachunkach;
 - 3) zasady wydawania przez Bank kart i dokonywania operacji przy ich użyciu;
 - 4) zasady świadczenia przez Bank usług bankowości elektronicznej dla posiadaczy rachunków.
2. Zlecenia płatnicze w obrocie dewizowym realizowane są zgodnie z obowiązującym w Banku regulaminem realizacji poleceń wypłaty w obrocie dewizowym.
3. Aktualna treść regulaminów, o których mowa w ust 1 i 2, dostępna jest w placówkach Banku.
4. W okresie obowiązywania umowy Bank, na wniosek posiadacza rachunku złożony w każdym czasie, zobowiązany jest do udostępnienia:
 - 1) postanowień zawartych umów w sposób uzgodniony z posiadaczem rachunku;
 - 2) aktualnej treści regulaminu, w sposób uzgodniony z posiadaczem rachunku, poza trybem określonym w § 108 oraz
 - 3) informacji dotyczących rachunku i wykonanych transakcji płatniczych, w sposób uzgodniony z posiadaczem rachunku.

§ 2

Przez określenia użyte w niniejszym regulaminie należy rozumieć:

- 1) adres elektroniczny – oznaczenie systemu teleinformatycznego, umożliwiające porozumiewanie się za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności adresu poczty elektronicznej e-mail w sieci internet;
- 2) agent rozliczeniowy – bank bądź innego dostawcę w rozumieniu przepisów Ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz.U. Nr 199, poz. 1175, z późn. zm.), zawierającego z akceptantami umowy o przyjmowanie zapłaty przy użyciu

instrumentów płatniczych w rozumieniu ustawy o usługach płatniczych;

- 3) agent rozliczeniowy Banku – agenta rozliczeniowego, za którego pośrednictwem Bank dokonuje rozliczeń transakcji dokonanych przy użyciu instrumentów płatniczych wydanych przez Bank;
- 4) akceptant – odbiorcę innego niż konsument, na rzecz którego agent rozliczeniowy świadczy usługę płatniczą;
- 5) autoryzacja – zgodę na dokonanie transakcji płatniczej udzieloną odpowiednio przez posiadacza rachunku, pełnomocnika, użytkownika karty oraz użytkownika systemu w sposób określony w regulaminie lub umowie;
- 6) Bank – Bank Spółdzielczy w Szadku;
- 7) bank beneficjenta (odbiorcy) – bank prowadzący rachunek beneficjenta, dokonujący rozliczenia kwoty zlecenia płatniczego z beneficjentem;
- 8) bank płatnika – bank prowadzący rachunek posiadacza rachunku będącego płatnikiem, dokonujący rozliczenia kwoty zlecenia płatniczego z płatnikiem;
- 9) bankomat – urządzenie samoobsługowe umożliwiające wypłatę gotówki lub dokonywanie innych operacji przy użyciu karty;
- 10) stawka bazowa – stopę procentową pochodzącą z publicznie dostępnego źródła, która może być zweryfikowana przez obie strony umowy;
- ~~11) Call Center – telefoniczne centrum obsługi klienta;~~
- 12) CEIDG – Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej;
- 13) data waluty (data księgowania) – moment w czasie, od którego lub do którego Bank nalicza odsetki od środków pieniężnych, którymi obciążono lub uznano rachunek;
- 14) dodatkowy dokument tożsamości – inny niż określony w pkt 15, ważny dokument, pozwalający na dodatkową weryfikację tożsamości osoby dokonującej z Bankiem czynności prawnej lub faktycznej, w szczególności: prawo jazdy, legitymację emeryta lub rencisty, legitymację ubezpieczeniową;
- 15) dokument tożsamości – ważny dokument, pozwalający na ustalenie tożsamości osoby, dokonującej z Bankiem czynności prawnej lub faktycznej, w tym: dowód osobisty, paszport;
- 16) dostępne środki – saldo rachunku, powiększone o kwotę niewykorzystanego kredytu w rachunku bieżącym, pomniejszone o sumę środków zablokowanych na rachunku w celu rozliczenia dyspozycji dotyczących tych środków (w tym wymagalnych należności Banku powstających, w związku ze złożeniem takich dyspozycji) lub zablokowanych na wniosek posiadacza rachunku w innym celu;
- 17) dzień roboczy – dzień, w którym Bank prowadzi obsługę klientów w zakresie uregulowanym regulaminem, inny niż sobota lub dzień określony odrębnymi przepisami, jako dzień wolny od pracy;
- 18) elektroniczny kanał dostępu – sposób komunikacji posiadacza rachunku z Bankiem lub Banku z posiadaczem na odległość, za pośrednictwem sieci teleinformatycznej lub urządzeń elektronicznych ;

~~19) Express Elixir – system przelewów natychmiastowych realizowanych w złotych polskich, którego operatorem jest Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A., umożliwiający wymianę zleceń płatności pomiędzy jednostkami uczestników tego systemu w godzinach określonych przez każdego uczestnika; Bank jest uczestnikiem systemu Express Elixir.~~

- 20) godzina graniczna – godzina podana w regulaminie, do której Bank przyjmuje określone zlecenia płatnicze, w celu ich wykonania w danym dniu roboczym;
- 21) IBAN/unikatowy identyfikator – unikalny numer rachunku bankowego, zgodny z międzynarodowym standardem numeracji rachunków bankowych, ustanowionym przez European Committee for Bank Standardisation;
- 22) karta – debetową kartę płatniczą, identyfikującą jej wydawcę licencjonowanego i upoważnionego na podstawie umowy o kartę użytkownika karty, wydawaną przez Bank do rachunku, pozwalającą na dostęp do środków zgromadzonych na rachunku i umożliwiającą dokonywanie w ciężar rachunku transakcji do wysokości dostępnych środków w ramach limitów wypłat gotówkowych, operacji bezgotówkowych i transakcji zblizeniowych;
- 23) karta wzorów podpisów – ewidencję wzorów podpisów osób upoważnionych przez posiadacza rachunku do dysponowania rachunkiem/środkami będącymi na rachunku oraz wzoru pieczętki stosowanej przez posiadacza;
- 24) klient/klient instytucjonalny – osobę prawną lub jednostkę organizacyjną, nieposiadającą osobowości prawnej, o ile posiada zdolność prawną, osobę fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą (w tym wspólników spółki cywilnej lub rolnika);
- 25) kursy walut (referencyjne kursy walutowe) – ustalone przez SGB-Bank S.A. w złotych kursy walut obcych, wartości dewizowych wyrażonych w walutach obcych, stosowane w obrocie dewizowym i rozrachunkach między klientami i Bankiem, publikowane w stosownej tabeli kursów walut;
- 26) limit operacji bezgotówkowych – ustaloną przez Bank maksymalną dzienną kwotę operacji bezgotówkowych, które mogą być dokonywane odpowiednio przy użyciu karty w placówkach handlowych-usługowych, akceptujących karty płatnicze lub za pośrednictwem elektronicznego kanału dostępu, w tym transakcje wypłaty gotówki w ramach usługi cash back;
- 27) limit transakcji zblizeniowych – ustalony przez Bank limit kwotowy pojedynczej transakcji zblizeniowej; wysokość limitu kwotowego dla transakcji zblizeniowych przeprowadzanych poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej jest ustalana przez organizację płatniczą i może być różna od wysokości limitu obowiązującego na terenie Rzeczypospolitej Polskiej;
- 28) limit wypłat gotówki – ustaloną przez Bank maksymalną, dzienną kwotę operacji wypłat gotówkowych, które mogą być dokonywane przy użyciu karty w bankomatach, innych urządzeniach samoobsługowych lub placówkach banków akceptujących karty płatnicze;

- 29) MasterCard International (MasterCard) – organizację płatniczą obsługującą międzynarodowy system akceptacji i rozliczania operacji dokonanych przy użyciu kart z logo Maestro/Cirrus/ MasterCard;
- 30) nierezydent – posiadacza rachunku będącego nierezydentem w rozumieniu przepisów Prawa dewizowego – niemającego siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 31) NRB/unikatowy identyfikator – unikalny 26-cyfrowy numer rachunku bankowego, zgodny ze standardem obowiązującym banki prowadzące działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 32) obciążenie rachunku – zmniejszenie salda rachunku o kwotę zrealizowanej przez Bank dyspozycji;
- 33) odbiorca (beneficjent) – posiadacza rachunku wskazanego w zleceniu płatniczym bądź w odpowiednich przypadkach określonych w regulaminie, inną osobę fizyczną, prawną lub jednostką organizacyjną nie posiadającą osobowości prawnej, o ile posiada zdolność prawną, będącego odbiorcą środków pieniężnych stanowiących przedmiot transakcji płatniczej;
- 34) okres odsetkowy – okres wskazany w umowie lub potwierdzeniu, za jaki naliczane są odsetki;
- 35) okres umowny – okres, na jaki została zawarta umowa o prowadzenie rachunków bankowych lub umowa rachunku (potwierdzenie);
- 36) organizacja płatnicza – instytucję finansową lub organizację zajmującą się rozliczaniem transakcji dokonywanych przy użyciu kart płatniczych, wydanych w ramach tej instytucji/ organizacji (np. Visa lub MasterCard);
- 37) pakiet – zdefiniowane w taryfie opłaty i prowizje dla poszczególnych grup klientów;
- 38) pasywny użytkownik systemu – osobę wskazaną przez posiadacza rachunku niebędącą pełnomocnikiem, posiadającą dostęp do systemu, bez prawa do autoryzacji operacji, która otrzymała od Banku środki identyfikacji elektronicznej;
- 39) pełnomocnik – osobę lub osoby upoważnione przez posiadacza rachunku – na zasadach określonych w regulaminie – do dysponowania rachunkiem w imieniu posiadacza, chociażby w ograniczonym zakresie;
- 40) PIN (kod identyfikacyjny) – poufny, indywidualny numer identyfikacyjny przypisany użytkownikowi karty, który łącznie z danymi zawartymi na karcie służy do elektronicznej identyfikacji posiadacza rachunku/użytkownika karty lub użytkownikowi systemu, który samodzielnie lub łącznie z innymi danymi służy do elektronicznej identyfikacji użytkownika systemu podczas posługiwania się właściwymi elektronicznymi kanałami dostępu;
- 41) placówka Banku – jednostkę organizacyjną Banku prowadzącą obsługę klientów;
- 42) placówka Banku prowadząca rachunek – placówkę Banku, w której zawarta została przez klienta umowa o prowadzenie rachunków bankowych;
- 43) płatnik – posiadacza rachunku lub inna osoba upoważniona przez posiadacza rachunku składającego zlecenie płatnicze;
- 44) polecenie zapłaty – inicjowane przez odbiorcę zlecenie płatnicze, polegające na obciążeniu określoną kwotą rachunku posiadacza rachunku i uznaniu tą kwotą rachunku odbiorcy, na podstawie zgody, której posiadacz rachunku udzielił odbiorcy;
- 45) posiadacz/posiadacz rachunku - klienta instytucjonalnego, z którym Bank zawarł umowę;
- 46) potwierdzenie – dokument potwierdzający otwarcie i prowadzenie przez Bank dla klienta instytucjonalnego rachunku, wskazujący elementy przedmiotowo istotne zawartej umowy w części dotyczącej odpowiedniego rachunku;
- 47) Prawo bankowe – Ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (j.t. Dz. U. z 2012 r., poz. 1376, z późn. zm.);
- 48) Prawo dewizowe – Ustawę z dnia 27 lipca 2002 r. – Prawo dewizowe (j.t. Dz. U. z 2012 r. poz. 826, z późn. zm.);
- 49) Przewodnik dla klienta – dokument, w tym dokument w postaci elektronicznej, zawierający opis poszczególnych elektronicznych kanałów dostępu i instrukcje dotyczące prawidłowego posługiwania się tymi kanałami;
- 50) rachunek – każdego rodzaju rachunek otwierany i prowadzony przez Bank dla posiadacza rachunku na podstawie umowy lub innej umowy o prowadzenie rachunku bankowego, posiadający unikalny 26-cyfrowy numer NRB;
- 51) rachunek lokaty lub lokata – rachunek terminowej lokaty prowadzonej przez Bank dla posiadacza rachunku;
- ~~52) rachunek lokacyjny – rachunek służący do przechowywania środków pieniężnych, nie służy do przeprowadzania rozliczeń z tytułu prowadzonej przez posiadacza rachunku działalności;~~
- 53) rachunek rozliczeniowy – rachunek bieżący oraz pomocniczy, służący do gromadzenia środków pieniężnych posiadacza rachunku oraz do przeprowadzania operacji związanych z działalnością gospodarczą prowadzoną przez posiadacza rachunku, o których mowa w regulaminie;
- 54) reklamacja – każde wystąpienie klienta skierowane do Banku zawierające zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez Bank w zakresie wykonywanych czynności bankowych w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe;
- 55) rezydent – posiadacza rachunku, będącego rezydentem w rozumieniu ustawy Prawo dewizowe mającego siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 56) saldo rachunku – stan środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku, zaksięgowanych na koniec dnia operacyjnego, stanowiący różnicę między sumą uznań a obciążeń rachunku na koniec dnia operacyjnego;
- 57) SGB lub Spółdzielcza Grupa Bankowa – zrzeczenie, które tworzą Bank oraz banki spółdzielcze, które zawarły z nim umowy zrzeczenia;
- 58) status dewizowy – rezydent lub nierezydent w rozumieniu przepisów Prawa dewizowego;
- 59) strona internetowa Banku – www.bsszadek.pl;
- 60) system – system teleinformatyczny, służący do przekazywania posiadaczowi rachunku informacji związanych z obsługą jego rachunków oraz tworzenia i wymiany elektronicznych komunikatów pozwalających posiadaczowi rachunku na przygotowanie dyspozycji oraz przesłanie ich do Banku;
- 61) środki identyfikacji elektronicznej – zabezpieczenia, przy użyciu których Bank uniemożliwia dostęp do systemu osobom nieuprawnionym (np. identyfikatory, hasła, tokeny, itp.);
- 62) taryfa – taryfę prowizji i opłat za czynności i usługi bankowe obowiązującą w Banku;
- 63) terminal POS – elektroniczne urządzenie służące do przeprowadzania transakcji przez posiadacza rachunku/użytkownika karty za pomocą PIN lub poprzez złożenie podpisu na wydruku z terminala;
- 64) transakcja płatnicza (operacja/transakcja) – zainicjowaną przez posiadacza rachunku lub upoważnioną przez niego osobę wpłatę, wypłatę lub transfer środków pieniężnych;
- 65) transakcja zbliżeniowa (transakcja bezstykowa) – transakcję bezgotówkową dokonaną przy użyciu karty w punkcie handlowo-usługowym zaopatrzonego w terminal z czytnikiem zbliżeniowym, polegającą na realizacji płatności poprzez zbliżenie karty do czytnika zbliżeniowego; warunkiem dokonywania transakcji zbliżeniowych jest posiadanie karty wyposażonej w taką funkcjonalność;
- 66) umowa – umowę o prowadzenie rachunków bankowych, na podstawie której Bank otwiera i prowadzi dla posiadacza rachunku bankowe;
- 67) umowa o kartę – umowę o kartę płatniczą w rozumieniu obowiązujących przepisów, zawartą pomiędzy Bankiem a posiadaczem rachunku;
- 68) umowa UBE – umowę o usługi bankowości elektronicznej;
- 69) urządzenie samoobsługowe – urządzenie elektroniczne, za pośrednictwem którego posiadacz rachunku może samodzielnie lub poprzez pełnomocnika dokonywać czynności określonych w regulaminie w ciężar lub na dobro rachunku, np. wpłatomaty, bankomaty z modułem depozytu gotówkowego, umożliwiające w szczególności dokonywanie wpłat na rachunek lub wypłat z rachunku lub zakładanie lokat;
- 70) usługa – usługi świadczone przez Bank na podstawie umowy UBE, w zakresie określonym w regulaminie, w ramach których Bank zapewni posiadaczowi rachunku/użytkownikowi systemu dostęp do środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku za pośrednictwem elektronicznych kanałów dostępu oraz zobowiązuje się do wykonywania operacji lub innych czynności zleconych przez posiadacza rachunku/użytkownika systemu za pośrednictwem tych kanałów;
- 71) usługa 3D-Secure/3D-Secure – usługa dodatkowego potwierdzania transakcji dokonywanych bez fizycznego użycia karty za pośrednictwem sieci internet, w serwisach internetowych oferujących tego typu usługę, poprzez wprowadzenie przez posiadacza rachunku/użytkownika karty osobistego hasła, które ustanowił dokonując rejestracji w usłudze;
- 72) usługa cash back (cash back) – usługę umożliwiającą wypłatę gotówki z kasy punktu handlowo-usługowego przy jednoczesnym dokonywaniu płatności kartą; maksymalna wysokość wypłaty w

- usługa cash back jest określana przez organizację płatniczą, a informacja o wysokości kwoty podawana jest klientowi przez punkt handlowo-usługowy; usługa jest dostępna w punktach oznaczonych logo MasterCard/Maestro Płać i wypłacaj lub Visa cash back;
- 73) uwierzytelnienie – sprawdzenie, czy zlecenie płatnicze pochodzi od posiadacza rachunku lub upoważnionej przez niego osoby, a w przypadku transakcji dokonywanych kartą sprawdzenie autentyczności karty oraz możliwości dokonania transakcji przy jej użyciu;
- 74) uznanie rachunku – powiększenie salda rachunku o kwotę zrealizowanej przez Bank dyspozycji;
- 75) użytkownik karty – osobę fizyczną, której dane identyfikacyjne są umieszczone na karcie, upoważnioną do dokonywania operacji przy użyciu karty, określonych w umowie o kartę;
- 76) użytkownik systemu – odpowiednio posiadacza rachunku lub pełnomocnika, który został przez posiadacza rachunku umocowany do dysponowania rachunkiem za pośrednictwem elektronicznych kanałów dostępu i który otrzymał od Banku środki identyfikacji elektronicznej; użytkownik systemu może mieć ograniczone uprawnienia pełniąc funkcję pasywnego użytkownika systemu;
- 77) Visa (Visa International) – organizację obsługującą międzynarodowy system akceptacji i rozliczania operacji dokonanych przy użyciu kart z logo Visa;
- 78) waluta rachunku – walutę, w której Bank prowadzi rachunek dla posiadacza;
- 79) waluta rozliczeniowa – walutę, w której dokonywane jest rozliczanie transakcji krajowych lub zagranicznych przez organizację płatniczą;
- 80) waluty wymienne – waluty obce państw spełniających wymagania Art. VIII Statutu Międzynarodowego Funduszu Walutowego, w jakich Bank prowadzi rachunki;
- 81) wniosek – wniosek o otwarcie rachunku (część 1 wniosku), kartę wzorów podpisów (część 2 wniosku), dane osób reprezentujących posiadacza/pełnomocników (część 3 wniosku);
- 82) wpłata - każdą dyspozycję powodującą uznanie rachunku;
- 83) wydawca karty – Bank;
- 84) wydawca licencjonowany – SGB-Bank S.A., na licencji którego wydawana jest karta;
- 85) wypłata – każdą dyspozycję powodującą obciążenie rachunku;
- 86) zablokowanie karty – czynność polegająca na czasowym uniemożliwieniu dokonywania operacji przy użyciu karty;
- 87) zastrzeżenie karty – czynność, polegająca na nieodwołalnym uniemożliwieniu dokonywania operacji przy użyciu karty;
- 88) zestawienie operacji – zestawienie operacji dokonanych przy użyciu karty oraz opłaty i prowizje z tytułu tych operacji, rozliczone w danym okresie rozliczeniowym;
- 89) zgoda na obciążanie rachunku - zgodę posiadacza rachunku na obciążanie przez odbiorcę jego rachunku kwotami wynikającymi z jego zobowiązań wobec odbiorcy, na podstawie której odbiorca uprawniony jest do wystawienia polecenia zapłaty z tytułu określonych zobowiązań;
- 90) zlecenie płatnicze – dyspozycję posiadacza skierowaną do Banku, zawierającą polecenie wykonania transakcji płatniczej;

91) zleceniodawca – posiadacza rachunku lub inną osobę fizyczną, prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, o ile posiada zdolność prawną, zlecająca Bankowi wykonanie zlecenia płatniczego.

§ 3

- Bank jest podmiotem objętym obowiązkowym systemem gwarantowania środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych, zgodnie z Ustawą z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (Dz. U. z 2016 r., poz. 996).
- Informacje o uczestnictwie w obowiązkowym systemie gwarantowania depozytów i zasadach jego funkcjonowania, w tym o zakresie podmiotowym i przedmiotowym ochrony przysługującej ze strony BFG, w tym kwota określająca maksymalną wysokość gwarancji oraz rodzaje osób i podmiotów, które mogą być uznane za deponenta określone są w arkuszu informacyjnym – doręczanym Posiadaczowi rachunku przed zawarciem umowy, a następnie co najmniej raz w roku w sposób określony w §108 ust. 2 - 3.

§ 4

Bank zapewnia klientowi, posiadaczowi rachunku oraz osobom upoważnionym do reprezentowania posiadacza rachunku zachowanie tajemnicy bankowej oraz ochronę ich danych osobowych, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami ustawy Prawo bankowe oraz Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tj. Dz. U. z 2016 r., poz. 922, z późn. zm.).

B. Otwarcie rachunku

§ 5

- W zależności od charakteru operacji przeprowadzanych za pośrednictwem rachunku, Bank może prowadzić dla klienta następujące rachunki:
 - 1) rachunek bieżący;
 - 2) rachunek pomocniczy;
 - ~~3) rachunek lokacyjny;~~
 - 4) rachunki lokat.
- Rachunki, o których mowa w ust. 1 pkt 2-3, prowadzone są wyłącznie w złotych, pozostałe rachunki mogą być prowadzone w złotych ~~lub w walucie wymiennej, określonej przez Bank;~~ informacja o rodzajach walut, w których Bank prowadzi rachunki podawana jest w formie komunikatów w placówkach Banku oraz na stronie internetowej Banku.
- Bank otwiera i prowadzi rachunki, o których mowa ust. 1, dla rezydentów i nierezydentów na podstawie zawartej umowy.
- Umowa/umowa o kartę/umowa UBE zawierana jest w języku polskim, w formie pisemnej; językiem jakim strony porozumiewają się w trakcie obowiązywania umowy jest język polski.
- Dokumenty i oświadczenia przedkładane przez posiadacza winny być:
 - 1) sporządzone w języku polskim;
 - 2) dokumenty wystawione w języku obcym winny być przetłumaczone przez tłumacza przysięgłego na język polski; dokumenty wystawione za granicą, w tym również sporządzone

za granicą ich tłumaczenia, winny być potwierdzone w sposób określony w ust. 6.

- Dokumenty nierezydenta sporządzone w języku obcym winny być poświadczone za zgodność z prawem miejscowym np. przez konsula Rzeczypospolitej Polskiej (lub jego odpowiednika, zgodnie z obowiązującymi przepisami) lub przez notariusza danego kraju i opatrzone pieczęcią „apostille”, przewidzianą postanowieniami Konwencji Haskiej znoszącej wymóg legalizacji zagranicznych dokumentów urzędowych.
- Rachunek bieżący umożliwia w szczególności:
 - 1) przechowywanie środków pieniężnych;
 - 2) przeprowadzanie rozliczeń pieniężnych związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej;
 - 3) uzyskanie kredytu w rachunku bieżącym;
 - 4) korzystanie z kart;
 - 5) korzystanie z usług bankowości elektronicznej;
 - 6) korzystanie z innych usług bankowych oferowanych przez Bank w ramach rachunku zgodnie z odrębnie określonymi warunkami.
- ~~Usługi, o których mowa w ust. 7, mogą zostać udostępnione dla rachunku bieżącego prowadzonego w walucie wymiennej, o ile oferta Banku na to pozwala.~~
- Rachunek pomocniczy służy do gromadzenia środków pieniężnych posiadacza rachunku na wyodrębnione cele, np. fundusz socjalny oraz przeprowadzania określonych rozliczeń finansowych.
- ~~Rachunek lokacyjny służy do gromadzenia nadwyżek środków i nie jest rachunkiem przeznaczonym do przeprowadzania rozliczeń z tytułu prowadzonej przez posiadacza działalności.~~
- Rachunek lokaty służy do przechowywania wolnych środków posiadacza przez czas określony w umowie.
- Bank może prowadzić inne rachunki, niż wymienione w ust. 1, na indywidualnych warunkach określonych w umowie zawartej z klientem.

C. Wniosek

§ 6

Klient wnioskujący o otwarcie rachunku zobowiązany jest do złożenia wniosku oraz dokumentów wymaganych przez Bank, w szczególności określających status prawny klienta instytucjonalnego oraz wskazujących osoby uprawnione do składania oświadczeń w jego imieniu w zakresie jego praw i obowiązków majątkowych.

§ 7

- Wniosek stanowi integralną część umowy i jest dokumentem służącym do ewidencji:
 - 1) danych dotyczących posiadacza rachunku (część 1 wniosku);
 - 2) wzoru pieczętki używanej przez posiadacza rachunku oraz wzorów podpisów posiadacza rachunku i osób, którym posiadacz rachunku udzielił pełnomocnictwa (część 2 wniosku);
 - 3) danych osób reprezentujących posiadacza, w tym pełnomocników (część 3 wniosku).
- Nazwa posiadacza rachunku we wzorze pieczętki, o której mowa w ust. 1 pkt 2, winna być zgodna z treścią przedstawionych dokumentów określających status posiadacza rachunku.

3. W przypadku osób fizycznych prowadzących działalność rolniczą (rolnicy indywidualni) nie wymaga się złożenia na wniosku wzoru pieczętki, o której mowa w ust. 1 pkt 2.

§ 8

Na karcie wzorów podpisów, stanowiącej część 2 wniosku, o której mowa w § 7 ust. 1 pkt 2, posiadacz rachunku ustala sposób powiązań podpisów osób upoważnionych do dysponowania środkami będącymi na rachunku przez osoby w niej wymienione, zgodnie z wymogami obowiązującego w Banku formularza karty wzorów podpisów oraz określa zakres pełnomocnictwa udzielonego poszczególnym osobom upoważnionym do działania w jego imieniu.

§ 9

O ile umowa lub regulamin nie stanowi inaczej, dla ważności dyspozycji wystawianych z rachunku wymagane jest zamieszczenie na dokumencie, zawierającym taką dyspozycję, odcisku pieczętki oraz podpisów zgodnych z wzorami złożonymi w Banku na karcie wzorów podpisów, z wyjątkiem dyspozycji realizowanych przez elektroniczne kanały dostępu.

§ 10

1. Zmiana danych zawartych we wniosku wymaga formy pisemnej poprzez złożenie przez posiadacza rachunku odpowiedniej części wniosku oraz dokumentów stanowiących podstawę wprowadzanych zmian, z zastrzeżeniem postanowień ust. 2 - ust. 4.
2. W przypadku konieczności dokonania zmiany danych zawartych w karcie wzorów podpisów posiadacz rachunku winien:
 - 1) złożyć w placówce Banku prowadzącej rachunek nową kartę wzorów podpisów lub
 - 2) w razie utraty uprawnień do dysponowania rachunkiem przez pełnomocnika/ów dokonać odpowiednich zmian poprzez przekreślenie, na karcie wzorów podpisów złożonej w placówce Banku prowadzącej rachunek, właściwej rubryki, zamieszczając obok przekreślonej rubryki własnoręczny podpis, datę oraz godzinę dokonania zmiany.
3. Zapisy ust. 2 pkt 2 mają zastosowanie w sytuacji, gdy utrata uprawnień do dysponowania rachunkiem jednej lub kilku osób nie powoduje konieczności złożenia nowej karty wzorów podpisów, jeżeli pozostałe osoby – ze względu na wymaganą liczbę podpisów - mogą prawidłowo dysponować środkami będącymi na rachunku.
4. Złożenie nowej karty wzorów podpisów nie jest konieczne w przypadku, o którym mowa w § 14 ust. 3.

D. Umowa

§ 11

1. Warunkiem otwarcia rachunku jest zawarcie umowy, a jeżeli umowa lub regulamin określa kwotę minimalną dla danego rodzaju rachunku - wpłata w wysokości nie mniejszej niż kwota minimalna.
2. Na podstawie podpisanej umowy, Bank zobowiązuje się wobec posiadacza rachunku, na czas określony lub nieokreślony, do gromadzenia jego środków pieniężnych oraz w zależności od rodzaju rachunku, do przeprowadzania na jego zlecenie czynności związanych z jego funkcjonowaniem.
3. Posiadacz rachunku zobowiązany jest do przestrzegania postanowień umowy oraz niniejszego regulaminu.

4. Otwarcie rachunku następuje poprzez złożenie przez posiadacza rachunku dyspozycji otwarcia rachunku danego typu na warunkach określonych w ofercie Banku oraz wydanie przez Bank potwierdzenia, stanowiącego integralną część umowy.

5. Dyspozycja posiadacza rachunku i potwierdzenie, o których mowa w ust. 4, mogą mieć:

- 1) formę pisemną – złożenie dyspozycji następuje bezpośrednio w placówce Banku; Bank niezwłocznie po zrealizowaniu przyjętej dyspozycji wystawia potwierdzenie i wydaje je posiadaczowi rachunku;
- 2) postać elektroniczną – złożenie dyspozycji następuje za pośrednictwem któregośkolwiek z elektronicznych kanałów dostępu; Bank po zrealizowaniu przyjętej dyspozycji potwierdza posiadaczowi rachunku otwarcie rachunku i warunki jego prowadzenia za pośrednictwem tego samego kanału dostępu i w sposób dla niego właściwy; w takim przypadku posiadacz rachunku zobowiązany jest pobrać potwierdzenie za pośrednictwem tego kanału i dokonać archiwizacji we własnym zakresie.

6. Potwierdzenie, o którym mowa w ust. 4, zawiera:

- 1) oznaczenie posiadacza rachunku i Banku;
 - 2) rodzaj rachunku;
 - 3) walutę rachunku;
 - 4) oznaczenie terminu, na jaki zawarto umowę;
 - 5) wysokość i rodzaj oprocentowania rachunku;
 - 6) terminy wypłaty, postawienia do dyspozycji lub kapitalizacji odsetek;
7. W sprawach nieokreślonych w potwierdzeniu mają zastosowanie postanowienia umowy oraz regulaminu.
8. Na dowód zawarcia umowy i otwarcia rachunku klient otrzymuje:
- 1) jeden egzemplarz umowy;
 - 2) regulamin;
 - 3) wniosek;
 - 4) potwierdzenie;
 - 5) taryfę.

9. Bank ma prawo odmowy otwarcia rachunku bez podania przyczyny; o odmowie otwarcia rachunku Bank informuje klienta w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku w sposób uzgodniony z klientem.

E. Pełnomocnictwo

§ 12

1. Pełnomocnik może reprezentować posiadacza rachunku na podstawie pełnomocnictwa stałego, rodzajowego lub szczególnego.
2. Pełnomocnikiem posiadacza może być wyłącznie osoba mająca pełną zdolność do czynności prawnych.
3. Pełnomocnictwo stałe, z zastrzeżeniem ust. 5, uprawnia pełnomocnika do działania w zakresie zastrzeżonym dla posiadacza i obejmuje swoim zakresem wszystkie rachunki, w tym również otwarte przed i po udzieleniu pełnomocnictwa, chyba, że wprost z treści pełnomocnictwa lub innej, późniejszej dyspozycji posiadacza wynikać będzie inny zamiar posiadacza.
4. Pełnomocnictwo rodzajowe uprawnia pełnomocnika do dysponowania środkami pieniężnymi na danym rachunku, do którego

zostało udzielone, w tym do składania zleceń lub dyspozycji określonego rodzaju wskazanych w treści pełnomocnictwa, z zastrzeżeniem ust. 5.

5. Na podstawie otrzymanego pełnomocnictwa stałego lub rodzajowego, pełnomocnik nie jest uprawniony do:

- 1) udzielania dalszych pełnomocnictw;
 - 2) zaciągania zobowiązań z tytułu kredytu w rachunku bieżącym,
 - 3) zawarcia i wypowiedzenia umowy o kartę;
 - 4) zawarcia i wypowiedzenia umowy o usługi bankowości elektronicznej;
 - 5) złożenia wniosku o wydanie karty dla osoby trzeciej niebędącej posiadaczem rachunku;
 - 6) odbioru karty wydanej na rzecz innego niż pełnomocnik użytkownika karty;
 - 7) odbioru środków identyfikacji elektronicznej przeznaczonych przez Bank dla innego użytkownika systemu.
6. Pełnomocnictwo szczególne uprawnia pełnomocnika do dokonania z Bankiem czynności ściśle określonej w treści pełnomocnictwa.

§ 13

1. Pełnomocnictwo wymaga formy pisemnej.
2. Pełnomocnictwo musi zawierać dane osobowe pełnomocników wymagane przez Bank.
3. Pełnomocnictwo może być:
 - 1) złożone bezpośrednio w placówce Banku prowadzącej rachunek, poprzez:
 - a) wypełnienie karty wzorów podpisów, zgodnie z formularzem obowiązującym w Banku,
 - b) pisemne ustanowienie pełnomocnika do dokonania ściśle określonych czynności, podpisane przez posiadacza rachunku w obecności pracownika placówki Banku prowadzącej rachunek;
 - 2) doręczone drogą pocztową, poprzez przesłanie pełnomocnictwa opatrzonego pieczętką oraz podpisem posiadacza rachunku, zgodnie z wzorami znajdującymi się w dokumentacji placówki Banku prowadzącej rachunek, a jego tożsamość i własnoręczność podpisu poświadczona:
 - a) w kraju – przez notariusza,
 - b) za granicą przez:
 - konsula Rzeczypospolitej Polskiej (lub jego odpowiednika, zgodnie z obowiązującymi przepisami) lub
 - notariusza danego kraju i opatrzone pieczęcią „apostille”, przewidzianą postanowieniami Konwencji Haskiej znoszącej wymóg legalizacji zagranicznych dokumentów urzędowych.
4. Pełnomocnictwo wywołuje skutki prawne wobec Banku od momentu określonego w treści dokumentu, nie wcześniej niż z chwilą złożenia karty wzorów podpisów bądź dokumentu pełnomocnictwa w placówce Banku prowadzącej rachunek.

§ 14

1. Pełnomocnictwo może być w każdym czasie zmienione lub odwołane przez posiadacza rachunku na podstawie pisemnej dyspozycji.

2. Zmiany pełnomocnictwa dokonuje się na zasadach określonych w § 13 regulaminu.
3. Odwołanie pełnomocnictwa lub pełnomocnictw niektórych osób nie powoduje konieczności sporządzenia nowej karty wzorów podpisów, o ile pozostałe pełnomocnictwa pozwalają na skuteczne dysponowanie rachunkiem.
4. Odwołanie pełnomocnictwa staje się skuteczne wobec Banku, od momentu określonego w treści dokumentu, nie wcześniej niż z chwilą otrzymania przez placówkę Banku prowadzącą rachunek pisemnego oświadczenia posiadacza rachunku o odwołaniu pełnomocnictwa.
5. Pełnomocnictwo wygasa na skutek:
 - 1) śmierci posiadacza rachunku (będącego osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą) lub pełnomocnika;
 - 2) upływu terminu, na jaki zostało udzielone;
 - 3) zaistnienia zdarzenia, dla którego zostało udzielone;
 - 4) odwołania pełnomocnictwa;
 - 5) rozwiązania lub wygaśnięcia umowy w całości lub w części dotyczącej rachunku, do którego zostało udzielone.
6. Bank nie ponosi odpowiedzialności za realizację dyspozycji pełnomocnika z chwilą wygaśnięcia pełnomocnictwa.

Rozdział 2. Dysponowanie środkami pieniężnymi na rachunku
A. Sposoby dysponowania środkami pieniężnymi na rachunku
(wykonywanie transakcji płatniczych)

§ 15

1. Posiadacz rachunku może dysponować środkami pieniężnymi składając zlecenia płatnicze do wysokości dostępnych środków, z uwzględnieniem należnych Bankowi prowizji i opłat, a w przypadku operacji dokonywanych przy użyciu karty lub za pośrednictwem elektronicznych kanałów dostępu dodatkowo z uwzględnieniem dziennych limitów wypłat gotówki i limitów operacji bezgotówkowych, określonych odpowiednio przez posiadacza rachunku lub Bank.
2. W przypadku braku dostępnych środków na rachunku w wysokości określonej w ust. 1 złożone zlecenie płatnicze nie zostanie zrealizowane.

§ 16

1. Dysponowanie środkami pieniężnymi na rachunku odbywa się poprzez składanie zleceń płatniczych:
 - 1) w formie bezgotówkowej – na podstawie złożonej dyspozycji:
 - a) polecenia przelewu,
 - b) zlecenia stałego,
 - c) polecenia zapłaty,
 - d) przy użyciu karty,
 - e) realizacji czeku rozrachunkowego;
 - 2) w formie gotówkowej – na podstawie złożonej:
 - a) pisemnej dyspozycji wypłaty środków, po okazaniu dokumentu tożsamości,
 - b) dyspozycji przy użyciu karty,
 - c) dyspozycji realizacji czeku gotówkowego.
2. Aby umożliwić Bankowi realizację dyspozycji, o których mowa w ust. 1, posiadacz rachunku zobowiązany jest udzielić Bankowi zgody

na realizację zlecenia płatniczego (autoryzacja transakcji) w następujący sposób:

- 1) w przypadku zlecenia płatniczego składanego w formie pisemnej - poprzez złożenie podpisów oraz odcisku pieczęci, zgodnie z wzorami złożonymi w Banku albo
 - 2) w przypadku zlecenia płatniczego składanego w postaci elektronicznej - za pośrednictwem elektronicznych kanałów dostępu, w sposób określony w § 47;
 - 3) autoryzacja transakcji dokonywanych kartami płatniczymi dokonywana jest zgodnie z zasadami określonymi w § 61.
3. Bank realizuje zlecenie płatnicze, o którym mowa w ust. 2 pkt 1-2, pod warunkiem podania w zleceniu danych, o których mowa w § 19 ust. 1 oraz kwoty, z zastrzeżeniem postanowień § 22.
 4. Wszelkie opłaty i prowizje należne Bankowi z tytułu zleceń płatniczych określone są w taryfie.

§ 17

1. Zlecenia płatnicze, o których mowa w § 16, realizowane są w złotych.
2. W przypadku wpływu na rachunek środków w innej walucie niż waluta rachunku, Bank dokonuje przewalutowania tych środków na walutę rachunku według zasad określonych w § 18.
3. W przypadku wypłaty środków z rachunku w innej walucie niż waluta rachunku, Bank dokonuje wypłaty w kwocie ustalonej zgodnie z zasadami określonymi w § 18.

§ 18

1. W przypadku dokonywania zleceń płatniczych w walutach wymiennalnych związanych z realizacją dyspozycji uznaniowych lub obciążeniowych, Bank stosuje kursy kupna albo sprzedaży walut obowiązujące przy dokonywaniu wpłaty albo wypłaty, zgodnie z zasadami stosowania kursów walut w SGB-Banku S.A., określonymi w ust. 2-6, z zastrzeżeniem postanowień regulaminu regulujących zasady rozliczania transakcji dokonywanych przy użyciu karty.
2. W przypadku operacji polegających na uznaniu rachunku posiadacza, jako beneficjenta płatności:
 - 1) otrzymanej w walucie rachunku – Bank dokonuje księgowania otrzymanych środków na rachunku, bez dokonywania przewalutowania;
 - 2) otrzymanej w walucie wymiennalnej znajdującej się w ofercie Banku, ale innej niż waluta rachunku:
 - a) jeżeli wskazany w zleceniu rachunek jest prowadzony w złotych, Bank dokonuje przeliczenia otrzymanych środków pieniężnych w walucie wymiennalnej bezpośrednio na złote po aktualnie obowiązującym w Banku kursie kupna tej waluty i uznaje rachunek kwotą w złotych albo
 - b) jeżeli wskazany w zleceniu rachunek jest prowadzony w walucie znajdującej się w ofercie Banku innej niż złoty, Bank wszczynna postępowanie wyjaśniające, mające na celu uzyskanie decyzji klienta co do sposobu rozliczenia otrzymanej płatności.
3. W przypadku operacji polegających na obciążeniu rachunku w wyniku realizacji obciążeniowej dyspozycji płatniczej posiadacza rachunku, Bank księguje w ciężar rachunku:

- 1) kwotę wskazaną w dyspozycji, jeżeli waluta wskazana w dyspozycji płatniczej jest jednocześnie walutą rachunku;
 - 2) kwotę stanowiącą równowartość w złotych kwoty wskazanej w dyspozycji przeliczonej po aktualnie obowiązującym w Banku kursie sprzedaży tej waluty wobec złotych, jeżeli waluta wskazana w dyspozycji jest walutą wymiennalną znajdującą się w ofercie Banku;
 - 3) kwotę stanowiącą równowartość w złotych kwoty w walucie wymiennalnej, po aktualnie obowiązującym w Banku kursie sprzedaży tej waluty u korespondenta Banku – jeżeli waluta wskazana w dyspozycji nie jest walutą rachunku i nie znajduje się w ofercie Banku.
4. Przy operacjach bezgotówkowych Bank stosuje kursy kupna/sprzedaży walut dla dewiz, a przy operacjach gotówkowych – kursy kupna/ sprzedaży dla pieniędzy.
 5. W przypadku, gdy realizacja przez Bank złożonej dyspozycji odbywa się za pośrednictwem korespondenta Banku lub innej pośredniczącej instytucji finansowej, Bank przy dokonywaniu przewalutowań, o których mowa w ust. 2 i 3, stosuje kursy walut obowiązujące odpowiednio u korespondenta Banku lub w instytucji pośredniczącej.
 6. Referencyjne kursy walutowe ustalane są wg następujących zasad:
 - 1) referencyjny kurs walutowy Banku ustalany jest w oparciu o kursy poszczególnych walut na rynku międzybankowym obowiązujące w momencie tworzenia tabeli kursów walut - powiększany lub pomniejszany o marżę Banku obowiązującą w momencie tworzenia tabeli;
 - 2) Bank publikuje odrębne zestawienie kursów walut dla operacji bezgotówkowych i gotówkowych wraz kursami średnimi NBP;
 - 3) tabela kursów walut zawiera informację o minimalnej kwocie uprawniającej do negocjacji kursów, numer tabeli oraz dzień i godzinę, od której obowiązują;
 - 4) kursy walut Banku mogą ulegać zmianom w ciągu dnia roboczego i podawane są do wiadomości w bieżącej tabeli kursów walut Banku, dostępnej w placówkach Banku oraz na stronie internetowej Banku.

§ 19

1. Osoba dokonująca wpłaty na rachunek zobowiązana jest podać numer rachunku w standardzie NRB lub w standardzie IBAN, nazwę posiadacza rachunku oraz tytuł wpłaty.
2. Dokument potwierdzający dokonanie wpłaty winien być wypełniony w sposób staranny, czytelny i trwały.
3. Dokument wystawiony nieczytelnie, ze śladami poprawek, bez podania nazwy posiadacza rachunku oraz bez numeru NRB lub IBAN nie będzie przyjęty przez Bank do realizacji.
4. Wpłata gotówki w placówce Banku na rachunek posiadacza jest udostępniana na tym rachunku niezwłocznie po otrzymaniu środków pieniężnych, nie później niż w tym samym dniu roboczym, oraz otrzymuje datę waluty z chwilą wpłaty.
5. W przypadku złożenia dyspozycji, przekraczającej kwotę wskazaną w ustawie o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu oraz w przypadku wskazującym na postępowanie mające charakter wprowadzenia do obrotu finansowego pieniędzy

pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł finansowania Bank ma obowiązek zgodnie z postanowieniami ustawy rejestracji transakcji oraz pozyskania od klienta informacji w zakresie źródeł pochodzenia środków finansowych.

§ 20

- Bank doprowadza do uznania rachunku płatniczego Banku beneficjenta (odbiorcy) kwotą transakcji płatniczej nie później niż do końca następnego dnia roboczego po otrzymaniu zlecenia posiadacza rachunku; termin ten może zostać przedłużony o jeden dzień roboczy w przypadku otrzymania zlecenia płatniczego w postaci papierowej; możliwość przedłużenia terminu nie znajduje zastosowania do transakcji płatniczych polegających na transferze środków pieniężnych z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenia zdrowotne oraz innych składek i wpłat, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz do zleceń płatniczych dotyczących należności, do których stosuje się przepisy:
 - 1) Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa;
 - 2) Rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 ustanawiającego Wspólnotowy Kodeks Celnny;
 - 3) Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.
- Obciążenie rachunku kwotą transakcji płatniczej następuje z datą waluty nie wcześniejszą niż moment, w którym rachunek ten został faktycznie obciążony kwotą transakcji płatniczej.
- W przypadkach określonych w § 15 ust. 2 oraz w § 19 ust. 3, Bank informuje posiadacza o odmowie wykonania zlecenia płatniczego i jeśli to jest możliwe o przyczynie odmowy oraz procedurze sprostowania błędów, które spowodowały odmowę, chyba że powiadomienie takie nie jest dopuszczalne z mocy odrębnych przepisów.
- Powiadomienie o odmowie może zostać dokonane przez Bank w następujący sposób:
 - 1) informacja o odmowie przekazywana jest bezpośrednio posiadaczowi bądź osobie składającej zlecenie płatnicze - w przypadku, kiedy zlecenie składane jest w Banku;
 - 2) informacja o odmowie przesyłana jest w postaci komunikatu w systemie po złożeniu zlecenia płatniczego - w przypadku złożenia zlecenia płatniczego w postaci elektronicznej za pośrednictwem elektronicznych kanałów dostępu;
 - 3) w inny sposób uzgodniony pomiędzy posiadaczem a Bankiem.
- Zlecenie płatnicze, którego wykonania odmówiono, dla celów związanych z ustaleniem terminu wykonania zlecenia płatniczego lub odpowiedzialności Banku uznaje się za nieotrzymane.

§ 21

- Dokonanie z rachunku wypłaty środków pieniężnych w wysokości przekraczającej 20.000 złotych (dla rachunków prowadzonych w złotych) oraz 10.000 euro lub równoważność tej kwoty w walucie wymiennej (dla rachunków prowadzonych w walutach wymienialnych) w drodze realizacji dyspozycji gotówkowej wymaga zaawizowania przez posiadacza rachunku zamiaru wypłaty, na co

najmniej 2 dni robocze przed zamierzonym terminem podjęcia środków pieniężnych z rachunku.

- Zaawizowanie operacji, o której mowa w ust. 1, może nastąpić w formie pisemnej lub w postaci elektronicznej – za pośrednictwem elektronicznych kanałów dostępu, jeżeli czynność ta mieści się w zakresie funkcjonalności aktywowanych elektronicznych kanałów dostępu.

§ 22

Podstawą identyfikacji posiadacza rachunku i/lub odbiorcy na zleceniu płatniczym jest numer rachunku w standardzie NRB lub w standardzie IBAN.

§ 23

- Za dzień wpłaty lub wypłaty z rachunku uważa się dzień księgowania środków pieniężnych na rachunku.
- Za dzień wpłaty środków na rachunek uważa się dzień:
 - 1) dokonania wpłaty gotówkowej na rachunek w Banku;
 - 2) otrzymania przez Bank dyspozycji uznania rachunku, o ile spełnia ona wymagania określone w regulaminie, warunkujące jej realizację.
- Za dzień wypłaty środków z rachunku uważa się dzień:
 - 1) dokonania wypłaty gotówkowej z rachunku;
 - 2) otrzymania przez Bank dyspozycji obciążenia rachunku, o ile spełnia ona wymagania określone w regulaminie, warunkujące jej realizację;
 - 3) realizacji dyspozycji obciążeniowej wskazany przez zleceniodawcę, jeżeli termin realizacji dyspozycji przypada na dzień późniejszy niż data otrzymania dyspozycji przez Bank;
 - 4) realizacji dyspozycji obciążeniowej późniejszy niż data otrzymania dyspozycji przez Bank ze względu na brak dostępnych środków wystarczających do jej realizacji w terminie jej otrzymania (dotyczy dyspozycji z odroczonego terminem realizacji).
- Bank realizuje zlecenia płatnicze niezwłocznie w dniu ich złożenia, jednak nie później niż w następnym dniu roboczym następującym po złożeniu dyspozycji, z zastrzeżeniem ust. 5-6 oraz § 20 ust. 1.
- Zlecenia płatnicze w krajowym obrocie płatniczym są realizowane w oparciu o następujące godziny graniczne:
 - 1) w tym samym dniu roboczym, o ile zostaną złożone:
 - a) w placówce Banku - do godziny 15:00 lub
 - b) za pośrednictwem elektronicznych kanałów dostępu - do godziny 15:30;
 - 2) w następnym dniu roboczym, jeżeli zostaną złożone:
 - a) w placówce Banku - po godzinie 15:00 lub
 - b) za pośrednictwem elektronicznych kanałów dostępu - po godzinie 15:30;
 - 3) w przypadku realizacji rozliczeń w formie polecenia zapłaty - w oparciu o godziny graniczne określone w odrębnej umowie zawartej z odbiorcą,

~~4) w przypadku realizacji rozliczeń w formie przelewów natychmiastowych – w oparciu o godziny graniczne określone w załączniku nr 1 do regulaminu.~~

- Zlecenia płatnicze w obrocie dewizowym realizowane są zgodnie z regulaminem, o którym mowa w § 1 ust. 2.
- Od momentu otrzymania zlecenia przez Bank autoryzowane zlecenie płatnicze realizowane w systemie płatności, nie może być odwołane, za wyjątkiem sytuacji opisanych w § 24 i § 35 ust.3.
- Przekazanie dyspozycji przez Bank do rozrachunku oznacza:
 - 1) w przypadku dyspozycji realizowanej w krajowym obrocie płatniczym - wysłanie przez Bank komunikatu elektronicznego, zawierającego dane realizowanej dyspozycji, do systemu rozliczeń międzybankowych, którego stroną są banki krajowe;
 - 2) w przypadku dyspozycji realizowanej w obrocie dewizowym - wysłanie przez Bank komunikatu elektronicznego, zawierającego dane realizowanej dyspozycji, samodzielnie lub za pośrednictwem banku - korespondenta, do międzynarodowego systemu rozliczeń międzybankowych, którego stroną jest Bank lub bank beneficjenta dyspozycji.

§ 24

- Posiadacz rachunku może zlecić dokonywanie przez Bank cyklicznych przelewów na wskazany rachunek bankowy (zlecenie stałe) lub jednorazowych przelewów z datą przyszłą (przelew z odroczonego terminem realizacji).
- Termin płatności ustala posiadacz rachunku; jeżeli termin wykonania zlecenia przypada na dzień niebędący dniem roboczym Banku, Bank realizuje zlecenie w pierwszym dniu roboczym następującym po tym dniu.
- W celu realizacji przez Bank zleceń, o których mowa w ust. 1, posiadacz rachunku zobowiązany jest do zapewnienia środków na rachunku w dniu poprzedzającym realizację zleconych dyspozycji, w wysokości, co najmniej równej kwocie złożonych dyspozycji oraz należnych Bankowi prowizji i opłat za wykonanie zleconych czynności.
- W przypadku braku dostępnych środków na rachunku w wysokości określonej w ust. 3, w dniu wyznaczonym na realizację operacji, zlecenie stałe lub przelew z odroczonego terminem realizacji nie podlega realizacji.
- Realizacja zaległego zlecenia, w sytuacji o której mowa w ust. 4, nastąpi najpóźniej w dniu roboczym następującym po dniu wpływu wymaganych środków na rachunek, z zastrzeżeniem, iż zlecenie może oczekiwać na realizację, nie więcej niż 30 dni od dnia wskazanego jako data jego realizacji; w razie upływu powyższego terminu zlecenie zostanie anulowane.
- Złożona dyspozycja przelewu z odroczonego datą realizacji oraz zlecenia stałego może zostać odwołana najpóźniej w dniu roboczym poprzedzającym datę jej realizacji wskazaną w dyspozycji i przed jej realizacją przez Bank.
- W celu odwołania dyspozycji opisanej w ust. 6 posiadacz składa Bankowi stosowne oświadczenie z zachowaniem terminu, o którym mowa w ust. 6.
- Czynność odwołania dyspozycji opisanej w ust. 6 uważa się za dokonaną wobec Banku w danym dniu roboczym, jeżeli została dokonana w godzinach pracy Banku; czynność dokonana poza

- godzinami pracy Banku uważa się za dokonaną w najbliższym dniu roboczym.
9. Odwołanie dyspozycji z odroczonym terminem płatności lub zlecenia stałego po terminie wskazanym w ust. 6 uważa się za niedokonane.
 10. Jeśli transakcja płatnicza jest inicjowana przez odbiorcę lub za jego pośrednictwem, posiadacz rachunku nie może odwołać zlecenia płatniczego po przekazaniu zlecenia płatniczego odbiorcy lub po udzieleniu przez posiadacza rachunku zgody odbiorcy na wykonanie transakcji płatniczej, z zastrzeżeniem § 35 ust. 3.

§ 25

1. Uznanie rachunku następuje z datą waluty tego dnia roboczego, w którym nastąpił wpływ środków pieniężnych do Banku, z zastrzeżeniem ust. 2, pod warunkiem, iż dyspozycja będzie zawierała niezbędne dane umożliwiające zaksięgowanie środków pieniężnych na odpowiednim rachunku.
2. W przypadku transakcji uznaniowych realizowanych w obrocie dewizowym godziną graniczną jest godzina 15:00.

B. Czeki

§ 26

Na wniosek posiadacza rachunku rozliczeniowego prowadzonego w złotych placówka Banku wydaje blankiety czekowe.

§ 27

1. Posiadacz rachunku odbierając blankiety czekowe zobowiązany jest sprawdzić, w obecności pracownika placówki Banku, wydającego blankiety czekowe: ilość wydanych blankietów, ich numerację oraz prawidłowość ich oznaczenia (nazwy placówki Banku oraz numeru rachunku).
2. Ryzyko związane z niesprawdzeniem blankietów czekowych w sposób, o którym mowa w ust. 1, obciąża posiadacza rachunku.

§ 28

1. Czek powinien być wypełniony w sposób staranny, czytelny i trwały oraz opatrzony podpisami oraz pieczętą firmową, zgodnymi z wzorami złożonymi w placówce Banku; kwota napisana cyframi powinna być zgodna z kwotą napisaną słownie; miejsce wolne przed i za kwotą napisaną cyframi i słownie powinno być zakreślone.
2. Na czeku nie dokonuje się żadnych skreśleń ani przerobień.

§ 29

1. Czek jest płatny za okazaniem i musi być przedstawiony do zapłaty w ciągu 10 dni kalendarzowych od daty jego wystawienia, przy czym dnia wystawienia czeku nie wlicza się do okresu 10-cio dniowego.
2. Jeżeli ostatni dzień terminu przedstawienia czeku do zapłaty przypada na dzień wolny od pracy, czek może być przedłożony do zapłaty w najbliższym dniu roboczym przypadającym po dniu wolnym.
3. Czeki, których termin przedstawienia do zapłaty upłynął, nie zostaną realizowane.

§ 30

Czek rozrachunkowy (czek, na którego pierwszej stronie umieszczono adnotację „do rozrachunku”, „przełać na rachunek”, bądź inne równoznaczne sformułowanie) służy do przeprowadzania rozliczeń bezgotówkowych pomiędzy posiadaczem rachunku i jego kontrahentami.

§ 31

1. Posiadacz rachunku ma obowiązek starannego przechowywania blankietów czekowych i czeków, zapobiegając ich zagubieniu lub kradzieży.
2. W przypadku zagubienia, kradzieży blankietów czekowych lub czeków, posiadacz rachunku zobowiązany jest niezwłocznie osobiście lub telefonicznie zawiadomić placówkę Banku, prowadzącą rachunek, podając liczbę i numery zagubionych bądź skradzionych blankietów czekowych lub czeków oraz ewentualne kwoty, na jakie zostały one wystawione.
3. Zawiadomienie o zagubieniu, kradzieży blankietów czekowych lub czeków jest skuteczne w Banku od momentu złożenia wniosku bądź zawiadomienia telefonicznego placówki Banku.
4. Zawiadomienie telefoniczne musi być potwierdzone na piśmie podczas najbliższej wizyty posiadacza rachunku w placówce Banku, prowadzącej rachunek rozliczeniowy.
5. Blankiety czekowe lub czeki zgłoszone, jako zagubione lub skradzione, w przypadku ich odnalezienia winny zostać zniszczone.

C. Polecenie zapłaty

Zasady funkcjonowania oraz realizacji polecenia zapłaty

§ 32

1. Bank realizuje rozliczenia w formie polecenia zapłaty, jako:
 - 1) bank płatnika - na zasadach określonych w niniejszym regulaminie;
 - 2) bank odbiorcy - na zasadach określonych w odrębnej umowie.
2. Rozliczenia w formie polecenia zapłaty realizowane są w złotych poprzez rachunki prowadzone w złotych.
3. Podstawą realizacji poleceń zapłaty dla posiadacza rachunku jest udzielenie przez niego zgody na obciążanie jego rachunku.
4. Posiadacz rachunku przekazuje zgodę w następujący sposób:
 - 1) egzemplarz przeznaczony dla odbiorcy - w sposób wskazany przez odbiorcę;
 - 2) egzemplarz przeznaczony dla Banku:
 - a) za pośrednictwem odbiorcy, wraz z egzemplarzem przeznaczonym dla odbiorcy – w sposób określony przez odbiorcę lub
 - b) osobiście lub korespondencyjnie do Banku lub
 - c) z wykorzystaniem usług bankowości elektronicznej, o ile Bank udostępni taką usługę.
5. Bank rejestruje otrzymaną zgodę w terminie do trzech dni roboczych od dnia jej otrzymania, pod warunkiem, iż dokument zgody będzie wypełniony prawidłowo; w przypadku stwierdzenia błędów Bank zwraca dokument zgody do nadawcy w terminie do trzech dni roboczych od jego otrzymania.
6. Posiadacz rachunku może w każdym czasie cofnąć zgodę, przekazując dokument cofnięcia zgody, zgodnie z zasadami opisanymi w ust. 4.
7. Bank rejestruje cofnięcie zgody w sposób określony w ust. 5; cofnięcie zgody jest skuteczne od momentu zarejestrowania w Banku – w przypadku wpływu polecenia zapłaty do Banku po zarejestrowaniu cofnięcia zgody, nie zostanie ono zrealizowane przez Bank.

§ 33

1. Bank realizuje otrzymane z Banku odbiorcy polecenie zapłaty obciążając rachunek posiadacza rachunku w dniu jego otrzymania, z zastrzeżeniem § 34.
2. Posiadacz rachunku jest zobowiązany do zapewnienia na rachunku środków pieniężnych umożliwiających wykonanie polecenia zapłaty i pobranie należnych prowizji i opłat – w terminie na koniec dnia roboczego poprzedzającego dzień realizacji polecenia zapłaty przez Bank.
3. Bank nie realizuje płatności częściowych z rachunku posiadacza z tytułu otrzymanego polecenia zapłaty.
4. W przypadku otrzymania kilku poleceń zapłaty, dotyczących rachunku tego samego posiadacza do realizacji w jednym terminie, Bank obciąża rachunek posiadacza rachunku w kolejności wpływu tych poleceń zapłaty; polecenie przekraczające wysokość dostępnych środków nie zostanie zrealizowane i Bank realizuje wtedy następnego polecenie zapłaty nieprzekraczające wysokości dostępnych środków, zgodnie z kolejnością wpływu.

Odmowa realizacji polecenia zapłaty, zwrot polecenia zapłaty

§ 34

1. Bank nie realizuje otrzymanego polecenia zapłaty w następujących przypadkach:
 - 1) brak jest zgody lub zgoda na realizację polecenia zapłaty została cofnięta;
 - 2) kwota dostępnych środków na rachunku jest niewystarczająca na pokrycie kwoty polecenia zapłaty i należnych Bankowi prowizji lub opłat;
 - 3) rachunek został zamknięty;
 - 4) posiadacz rachunku złożył odwołanie niezrealizowanego polecenia zapłaty.
2. Posiadaczowi rachunku, przysługuje prawo zwrotu zrealizowanego polecenia zapłaty, bez podania przyczyny, w terminie 5 dni roboczych od dnia dokonania obciążenia rachunku.
3. Zwrot kwoty zrealizowanego polecenia zapłaty po upływie terminu, o którym mowa w ust. 2, nie jest możliwy.
4. Dyspozycję zwrotu zrealizowanego polecenia zapłaty posiadacz może złożyć w placówce Banku, podając następujące dane:
 - 1) imię i nazwisko, adres/nazwę i siedzibę posiadacza rachunku;
 - 2) NRB płatnika;
 - 3) unikatowy identyfikator płatności (IDP) (tytuł płatności);
 - 4) unikatowy identyfikator odbiorcy NIP odbiorcy, jeśli jest w jego posiadaniu;
 - 5) kwotę polecenia zapłaty.
5. Bank przyjmując dyspozycję zwrotu zrealizowanego polecenia zapłaty niezwłocznie, jednak nie później niż w następnym dniu roboczym, uznaje rachunek kwotą zwracanego polecenia zapłaty, powiększoną o odsetki należne posiadaczowi rachunku z tytułu oprocentowania jego rachunku za okres od dnia obciążenia rachunku do dnia poprzedzającego dzień złożenia przez posiadacza rachunku żądania zwrotu.
6. W sprawach spornych posiadacz rachunku kontaktuje się z odbiorcą.

Odwołanie niezrealizowanego polecenia zapłaty

§ 35

1. Przed otrzymaniem dyspozycji polecenia zapłaty przez Bank, posiadacz rachunku może w uzgodniony z Bankiem sposób złożyć w placówce Banku odwołanie niezrealizowanego polecenia zapłaty, powodujące wstrzymanie obciążenia rachunku, wskazanym wcześniej, przysyłnym poleceniem zapłaty.
2. Składając odwołanie niezrealizowanego polecenia zapłaty posiadacz rachunku podaje:
 - 1) dane wymienione w § 34 ust. 4 oraz
 - 2) termin realizacji polecenia zapłaty;
 - 3) termin, do którego posiadacz rachunku zleca wstrzymanie obciążania jego rachunku.
3. Odwołanie niezrealizowanego polecenia zapłaty może być złożone w Banku najpóźniej do końca dnia roboczego poprzedzającego bezpośrednio dzień realizacji polecenia zapłaty określonego na fakturze (rachunku).

D. Wypłaty z rachunku po śmierci posiadacza rachunku

§ 36

1. Po śmierci posiadacza rachunku (będącego osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą, rolnikiem indywidualnym) środki pieniężne zgromadzone na rachunku przysługują spadkobiercom, z zastrzeżeniem wyjątków wynikających z powszechnie obowiązujących przepisów.
2. Bank dokonuje wypłaty środków pieniężnych z rachunku po przedłożeniu przez uprawnionego spadkobiercę prawomocnego postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku po posiadaczu rachunku albo zarejestrowanego aktu poświadczenia dziedziczenia, a jeżeli dokonano działu spadku – prawomocnego postanowienia o działu spadku lub umowy, w wymaganej prawem formie, określającej zasady działu spadku pomiędzy spadkobiercami.
3. W przypadku, gdy uprawnionym do wypłaty środków pieniężnych z rachunku jest co najmniej dwóch spadkobierców, Bank dokonuje wypłaty tych środków każdemu z uprawnionych spadkobierców – w kwocie lub proporcji przypadającej danemu spadkobiercy, określonej w postanowieniu o działu spadku albo w umowie określającej zasady działu spadku pomiędzy spadkobiercami.

Rozdział 3. Kredyt w rachunku bieżącym

§ 37

1. Posiadacz rachunku, po spełnieniu określonych warunków, może ubiegać się o przyznanie kredytu w rachunku bieżącym.
2. Wysokość kredytu w rachunku bieżącym ustalana jest indywidualnie dla posiadacza rachunku i zależy w szczególności od:
 - 1) zdolności kredytowej posiadacza rachunku;
 - 2) okresu posiadania rachunku bieżącego.
3. Szczegółowe zasady dotyczące udzielania kredytu w rachunku bieżącym określa obowiązujący w Banku regulamin udzielania kredytów dla klientów instytucjonalnych.

Rozdział 4. Usługi bankowości elektronicznej

A. Udostępnienie i warunki korzystania z usług bankowości elektronicznej

§ 38

1. Bank może świadczyć usługi bankowości elektronicznej za pośrednictwem następujących elektronicznych kanałów dostępu:
 - 1) kanału www – (serwis internetowy) dostęp do rachunku poprzez sieć internet;
 - 2) ~~zautomatyzowanego kanału telefonicznego (teleserwis) dostęp do rachunku przy użyciu telefonu i dokonywanie operacji w sposób automatyczny;~~
 - 3) ~~spersonalizowanego kanału telefonicznego typu Call Center dostęp do rachunku przy użyciu telefonu, uzyskiwanie informacji o produktach i usługach oraz przekazywanie konsultantom Banku dyspozycji związanych z funkcjonalnością rachunku;~~
 - 4) kanału telefonii komórkowej (serwis SMS) dostęp do rachunku i uzyskiwanie krótkich informacji tekstowych związanych z operacjami na rachunku;
 - 5) innego kanału oferowanego przez Bank, jeżeli umowa UBE umożliwia korzystanie z innego kanału.

2. Kanał www, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, jest dostępny w dwóch wariantach:

- 1) wariant I - z jednoosobową autoryzacją dyspozycji;
- 2) wariant II - z jedno lub wieloosobową autoryzacją dyspozycji.

§ 39

1. Udostępnienie usługi następuje po podpisaniu umowy o usługi bankowości elektronicznej.
2. Umowa UBE zawierana jest na czas nieokreślony.
3. Przed zawarciem umowy UBE posiadacz rachunku wskazuje wybrane przez siebie elektroniczne kanały dostępu, które mają zostać udostępnione i aktywowane przez Bank.
4. Elektroniczne kanały dostępu, o których mowa w § 38 ust. 1 pkt 2 i 4, są dostępne dla klienta jedynie w przypadku wyboru przez niego kanału www w wariantcie, o którym mowa w § 38 ust. 2 pkt 1.

§ 40

1. Użytkownik systemu, który posiada jednocześnie uprawnienia do dysponowania rachunkami należącymi do różnych posiadaczy rachunków, może posługiwać się tymi samymi środkami identyfikacji elektronicznej dla poszczególnych rachunków w zakresie jednego wariantu kanału dostępu www, o którym mowa w § 38 ust. 2, z zastrzeżeniem, iż pasywny użytkownik systemu może posiadać dostęp do usługi tylko w wariantcie II, o którym mowa § 38 ust. 2 pkt 2 w zakresie określonym w § 44 ust. 4.
2. Bank może umożliwić korzystanie z usługi przy użyciu tych samych środków identyfikacji elektronicznej posiadaczowi rachunku, prowadzącemu jednoosobowo działalność gospodarczą, który dokonał wyboru kanału www w wariantcie, o którym mowa w § 38 ust. 2 pkt 1, będącemu równocześnie posiadaczem rachunku, jako klient indywidualny lub posiada pełnomocnictwo stałe do rachunku innego klienta indywidualnego.

3. Określone przez Bank standardowe limity pojedynczej operacji oraz limity wszystkich operacji dokonywanych w ciągu dnia za pośrednictwem elektronicznych kanałów dostępu podane są w załączniku nr 4 do niniejszego regulaminu.
4. Bank może określić inną wysokość limitów, o których mowa w ust.3.

§ 41

Podpisując umowę UBE, posiadacz rachunku zgadza się:

- 1) iż wszelkie oświadczenia woli składane wobec Banku przez użytkownika systemu w postaci elektronicznej będą ważne i wiążące pod względem prawnym dla stron umowy UBE, jeżeli przy użyciu środków identyfikacji elektronicznej dokonana została poprawna identyfikacja użytkownika systemu składającego oświadczenie woli;
- 2) na przekazywanie przez Bank wszelkich informacji, w zakresie dotyczącym wykonywania umowy UBE, w postaci elektronicznej w sposób właściwy dla danego elektronicznego kanału dostępu.

§ 42

1. Bank uruchamia usługi i aktywuje odpowiedni elektroniczny kanał dostępu w terminie określonym w umowie UBE.
2. Korzystanie z usługi możliwe jest po aktywowaniu elektronicznych kanałów dostępu po spełnieniu wymagań technicznych, określonych dla każdego z kanałów w *Przewodniku dla klienta*, udostępnionym na stronie internetowej Banku oraz wydawanym na życzenie klienta przy zawarciu umowy UBE; w zakresie korzystania z usługi zastosowanie mają również postanowienia § 61 ust. 10, dotyczące bezpieczeństwa transakcji dokonywanych w internecie.
3. Użytkownikiem systemu, niebędącym posiadaczem rachunku może być wyłącznie osoba, której posiadacz rachunku udzielił pełnomocnictwa stałego, chyba że z treści umowy wynika inaczej; użytkownikiem systemu może być również inna osoba wskazana przez posiadacza rachunku, niebędąca pełnomocnikiem stałym, którą posiadacz rachunku wskazał jako pasywnego użytkownika systemu.
4. Warunkiem korzystania z usługi jest obsługa plików *cookies* w przeglądarce internetowej; szczegółowe informacje dotyczące rodzaju stosowanych plików *cookies* oraz celu ich wykorzystywania dostępne są na stronie internetowej Banku.

§ 43

1. Użytkownik systemu/pasywny użytkownik systemu ma obowiązek korzystać z elektronicznych kanałów dostępu zgodnie z umową UBE oraz zabezpieczyć otrzymane środki identyfikacji elektronicznej przed dostępem osób trzecich i zapewnić poufność tych środków lub danych w nich zawartych.
2. Z chwilą otrzymania środków identyfikacji elektronicznej, użytkownik systemu/pasywny użytkownik systemu przyjmuje do wiadomości, iż ze względów bezpieczeństwa poszczególnych środków identyfikacji elektronicznej nie wolno przetrzymywać razem ze sobą.
3. Bank zapewnia, iż indywidualne zabezpieczenia środków identyfikacji elektronicznej, do czasu przekazania środków użytkownikowi systemu/pasywnemu użytkownikowi systemu, nie są dostępne dla osób innych niż użytkownik systemu/pasywny użytkownik systemu uprawniony do korzystania z tych środków.

B. Zakres usług bankowości elektronicznej

§ 44

1. Zakres operacji udostępnianych użytkownikowi systemu przez Bank w ramach usługi może obejmować:
 - 1) dokonywanie operacji biernych, w tym w szczególności:
 - a) uzyskiwanie ogólnie dostępnych informacji o usługach bankowych,

- b) uzyskiwania informacji o rachunkach posiadanych w Banku oraz operacjach dostępnych dla tych rachunków,
 - c) uzyskiwanie powiadomień SMS o saldzie rachunków posiadanych w Banku,
 - d) otrzymywanie zawiadomień o dokonanych przez Bank zmianach w treści umowy, umowy o kartę, umowy UBE, regulaminu, *Przewodnika dla klienta* lub taryfy;
- 2) dokonywanie operacji aktywnych, w tym w szczególności:
- a) składanie, zmianę dyspozycji płatniczych z rachunków, o których mowa w pkt 1 lit. b, na inne rachunki bankowe w Banku lub w innych bankach,
 - b) odwoływanie niewykonanych jeszcze przez Bank dyspozycji płatniczych z odroczonego terminem realizacji,
 - ~~c) tworzenie, zmianę listy zdefiniowanych odbiorców,~~
 - d) składanie, zmianę zleceń stałych,
 - e) odwoływanie niewykonanych jeszcze przez Bank zleceń stałych,
 - f) awizowanie wypłaty z rachunku, o ile funkcjonalność elektronicznych kanałów dostępu daje taką możliwość,
 - g) pobieranie wydruku potwierdzenia wykonania operacji,
 - h) składanie oświadczeń woli o otwarciu lub zamknięciu rachunku lokaty w ramach umowy;
- 3) dokonywanie innych czynności z Bankiem, w tym w szczególności:
- a) dokonywanie zmiany danych zawartych w odpowiednim środku identyfikacji elektronicznej – w odniesieniu do środków, w przypadku których taka zmiana jest możliwa,
 - b) składanie, zmianę lub odwoływanie dyspozycji zablokowania dostępu do systemu,
 - c) składanie oświadczeń woli o odmowie przyjęcia dokonanych przez Bank zmian w umowie, umowie o kartę, umowie UBE, regulaminie, taryfie lub zmian zakresu usługi,
 - d) pobierania plików udostępnionych przez Bank.
2. Zakres usługi udostępniany przez Bank użytkownikowi systemu określa umowa UBE.
3. Bank może udostępnić użytkownikowi systemu węższy zakres usługi niż wynikałoby z umowy UBE, jeżeli decyzja Zarządu Banku o ograniczeniu zakresu usługi uzasadniona jest względami bezpieczeństwa Banku lub oceną dotychczasowej współpracy z posiadaczem rachunku.
4. Pasywny użytkownik systemu może wykonywać te same czynności, co użytkownik systemu, za wyjątkiem autoryzacji dyspozycji.

§ 45

1. Zakres usługi świadczonej przez Bank na rzecz użytkownika systemu może ulec zmianie:
 - 1) na wniosek posiadacza rachunku;
 - 2) na podstawie jednostronnej decyzji Banku.
2. Zmiana zakresu usługi na wniosek posiadacza rachunku następuje niezwłocznie.
3. Zmiana zakresu usługi przez Bank na podstawie decyzji, o której mowa w ust. 1 pkt 2, wymaga zachowania warunków i trybu przewidzianego dla zmiany regulaminu.

C. Zasady dysponowania rachunkami w ramach usług bankowości elektronicznej

§ 46

Do dysponowania rachunkami za pośrednictwem elektronicznych kanałów dostępu mają zastosowanie ogólne zasady dotyczące dysponowania rachunkami określone w Rozdziale 2 regulaminu oraz postanowienia odrębne dotyczące poszczególnych rodzajów rachunków, z zastrzeżeniem postanowień §§ 47-50 oraz sposobu posługiwania się danym elektronicznym kanałem dostępu opisanym w *Przewodniku dla klienta*.

§ 47

1. Wszelkie dyspozycje w systemie, użytkownik systemu składa Bankowi w postaci elektronicznej w sposób umożliwiający Bankowi jego identyfikację i zapoznanie się z treścią dyspozycji.
2. Po złożeniu i autoryzacji dyspozycji w postaci elektronicznej w systemie, przy użyciu właściwych dla użytkownika systemu wydanych mu środków identyfikacji elektronicznej, Bank dokonuje uwierzytelnienia.
3. Autoryzacja dyspozycji składanych za pośrednictwem elektronicznych kanałów dostępu odbywa się poprzez podanie za pośrednictwem serwisu internetowego:
 - aktualnego wskazania tokena lub
 - kodu jednorazowego z karty haseł jednorazowych lub
 - kodu SMS,
4. Autoryzacja dokonana przez użytkownika jest równoznaczna z poleceniem Bankowi dokonania określonej czynności i stanowi podstawę jej dokonania.

§ 48

Jeżeli z postanowień umowy, umowy UBE, regulaminu lub obowiązujących przepisów prawa nie wynika nic innego, chwilą złożenia przez użytkownika systemu oświadczenia w postaci elektronicznej, w szczególności złożenia dyspozycji lub dokonania jakiegokolwiek czynności faktycznej, jest moment zarejestrowania odpowiednich danych w systemie i przyjęcia tego oświadczenia przez serwer Banku.

§ 49

1. Realizacja dyspozycji składanych za pośrednictwem elektronicznych kanałów dostępu odbywa się na drodze elektronicznej, przy czym użytkownik systemu zobowiązuje się do stosowania zasad autoryzacji obowiązujących dla danego elektronicznego kanału dostępu.
2. Autoryzowane zlecenie płatnicze nie może zostać odwołane, za wyjątkiem sytuacji określonych w § 24.

§ 50

1. Przyjęcie do realizacji dyspozycji złożonej za pośrednictwem elektronicznych kanałów dostępu Bank potwierdza w formie informacji wysyłanej za pośrednictwem tego kanału.
2. W przypadku nieprzyjęcia przez Bank dyspozycji złożonej za pośrednictwem elektronicznych kanałów dostępu z powodu:
 - 1) jej niekompletności;
 - 2) złożenia dyspozycji sprzecznych ze sobą;
 - 3) podania nieprawidłowego numeru rachunku odbiorcy;
 - 4) braku środków pieniężnych dla realizacji dyspozycji;

- 5) lub innych okoliczności uniemożliwiających jej przyjęcie przez Bank, użytkownik systemu/pasywny użytkownik systemu otrzyma za pośrednictwem elektronicznego kanału dostępu informację o fakcie i przyczynie niezrealizowania dyspozycji w formie właściwej dla danego elektronicznego kanału dostępu lub od pracownika placówki Banku.

§ 51

1. Bank ma prawo odmowy wykonania dyspozycji złożonej i uwierzytelnionej w systemie w przypadku:
 - 1) gdy zaistniałe okoliczności uzasadniają wątpliwości, co do:
 - a) złożenia lub uwierzytelnienia dyspozycji przez użytkownika systemu,
 - b) zgodności dyspozycji z obowiązującymi przepisami prawa;
 - 2) gdy kwota lub kwoty dyspozycji oraz należne Bankowi prowizje i opłaty przekraczają dostępne środki.
2. Bank ma prawo odmowy wykonania lub wprowadzenia dodatkowych ograniczeń i zabezpieczeń w stosunku do dyspozycji składanych za pośrednictwem elektronicznych kanałów dostępu, w przypadku wystąpienia ważnych okoliczności uniemożliwiających wykonanie tych dyspozycji, tj. przeszkód natury technologicznej, względów bezpieczeństwa lub sprzeczności treści dyspozycji z wiążącymi użytkownika systemu postanowieniami umów zawartych z Bankiem lub regulacjami obowiązującymi w Banku.

D. Korzystanie z usług bankowości elektronicznej w ramach poszczególnych elektronicznych kanałów dostępu

§ 52

W celu korzystania z usługi w ramach danego elektronicznego kanału dostępu, użytkownik systemu/pasywny użytkownik systemu zobowiązany jest postępować zgodnie z *Przewodnikiem dla klienta*.

§ 53

~~W przypadku korzystania przez użytkownika systemu ze spersonalizowanego kanału telefonicznego Call Center wszystkie rozmowy są nagrywane.~~

§ 54

1. Za pośrednictwem elektronicznych kanałów dostępu użytkownik systemu/pasywny użytkownik systemu uzyskuje dostęp do wszystkich rachunków otwartych przed dniem aktywowania usługi oraz do rachunków otwartych w terminie późniejszym, po aktywowaniu usługi i otrzymaniu kompletu środków identyfikacji elektronicznej, z zastrzeżeniem postanowień ust. 2.
2. Bank, na wniosek posiadacza rachunku, może ograniczyć dostęp do rachunków, za pośrednictwem elektronicznych kanałów dostępu.

E. Ograniczenia w korzystaniu z usług bankowości elektronicznej

§ 55

1. Bank jest zobowiązany zablokować dostęp do systemu w jednym z następujących przypadków:
 - 1) złożenia przez użytkownika systemu/pasywnego użytkownika dyspozycji zablokowania dostępu do systemu;
 - 2) zastrzeżenia środka identyfikacji elektronicznej;
 - 3) kolejnego trzykrotnego wpisania nieprawidłowego hasła dostępu.

2. Bank ma prawo częściowo ograniczyć lub zablokować dostęp do systemu i/lub czasowo zablokować wykonanie dyspozycji w następujących przypadkach:
 - 1) uzasadnionych przyczyn związanych z bezpieczeństwem środka identyfikacji elektronicznej tzn. uzyskania informacji, iż dyspozycje w systemie składane są przez osoby nieuprawnione, z wykorzystaniem środków identyfikacji elektronicznej wydanych użytkownikowi systemu;
 - 2) podejrzenia nieuprawnionego użycia środka identyfikacji elektronicznej lub umyślnego doprowadzenia do nieautoryzowanej transakcji płatniczej;
 - 3) powzięcia informacji o zagrożeniu bezpieczeństwa dyspozycji;
 - 4) dokonywania czynności konserwacyjnych systemu lub innych systemów teleinformatycznych związanych z wykonaniem umowy UBE, o czym Bank z wyprzedzeniem poinformuje klienta na stronie internetowej Banku;
 - 5) dokonywania czynności mających na celu usunięcie awarii, usterek lub nieprawidłowości działania systemu lub innych systemów teleinformatycznych, związanych z wykonaniem umowy UBE;
 - 6) wymiany stosowanych środków identyfikacji elektronicznej, o czym Bank z wyprzedzeniem poinformuje klienta pisemnie lub na stronie internetowej Banku.
3. Bank może uchylić ograniczenie albo blokadę dostępu do systemu w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, jeżeli na wniosek złożony przez posiadacza rachunku Bank wyda użytkownikowi systemu nowe środki identyfikacji elektronicznej umożliwiające bezpieczne korzystanie z usługi.
4. W przypadkach, o których mowa w ust. 2 pkt 2-6, ograniczenie lub blokada dostępu do systemu i/lub czasowa blokada dyspozycji następuje przez możliwie krótki okres niezbędny do usunięcia przyczyny ograniczenia lub blokady.
5. W przypadkach, o których mowa w ust. 2 pkt 2-3 uchylenie:
 - 1) ograniczenia lub blokady dostępu do systemu następuje na podstawie telefonicznej lub złożonej w siedzibie lub dowolnej placówce Banku dyspozycji klienta;
 - 2) czasowej blokady dyspozycji pracownik Banku kontaktuje się telefonicznie lub pisemnie z klientem i po potwierdzeniu przez klienta złożonej dyspozycji dokonuje jej odblokowania.

F. Zastrzeżenie środków identyfikacji elektronicznej
§ 56

1. Środek identyfikacji elektronicznej może zostać zastrzeżony przez:
 - 1) Bank - zgodnie z postanowieniami § 58;
 - 2) użytkownika systemu/pasywnego użytkownika systemu.
2. Na wniosek posiadacza rachunku Bank może zastrzec wszystkie środki identyfikacji elektronicznej wydane do rachunku.

§ 57

1. W przypadku utraty, kradzieży, przywłaszczenia albo nieuprawnionego użycia środka identyfikacji elektronicznej lub nieuprawnionego dostępu do środka identyfikacji elektronicznej użytkownik systemu/pasywny użytkownik systemu powinien niezwłocznie telefonicznie powiadomić

o tym fakcie Bank, podając swoje dane personalne; powiadomienie jest jednoznaczne z zastrzeżeniem tego środka.

2. Zastrzeżenia, o którym mowa w ust. 1, można dokonywać osobiście w placówce Banku lub pod numerami telefonów wskazanymi i aktualizowanymi przez Bank w formie komunikatu w placówkach Banku lub na stronie internetowej Banku.
3. Bank ma prawo zmiany numerów telefonów, pod którymi dokonywane są zastrzeżenia środków identyfikacji elektronicznej; w razie skorzystania z tego uprawnienia, Bank powiadomi użytkownika systemu/pasywnego użytkownika systemu o dokonanej zmianie drogą elektroniczną na adres elektroniczny wskazany przez posiadacza rachunku lub w formie komunikatu przekazanego za pośrednictwem właściwego elektronicznego kanału dostępu.
4. Zastrzeżenie, o którym mowa w ust. 1, nie może być odwołane i powoduje niemożność dalszego posługiwania się środkiem identyfikacji elektronicznej.
5. W przypadku zastrzeżenia środka identyfikacji elektronicznej, posiadacz rachunku może wystąpić z wnioskiem o wydanie nowego środka identyfikacji elektronicznej.
6. Do chwili otrzymania powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, Bank nie ponosi odpowiedzialności za informacje uzyskane przez osoby trzecie lub operacje wykonane przez Bank na podstawie dyspozycji złożonych przez te osoby, jeżeli w wyniku nieuprawnionego użycia przez te osoby środków identyfikacji elektronicznej, system zidentyfikował podmiot składający oświadczenie woli, jako uprawniony do złożenia takiego oświadczenia woli zgodnie z umową.
7. Użytkownik systemu/pasywny użytkownik systemu ponosi odpowiedzialność za wszelkie skutki będące następstwem użycia przez osoby nieuprawnione środków identyfikacji elektronicznej lub niedopełnienia przez użytkownika systemu obowiązków, o których mowa w niniejszym paragrafie.

§ 58

1. Bank ma prawo zastrzec środek identyfikacji elektronicznej w przypadku:
 - 1) wygaśnięcia lub rozwiązania umowy UBE;
 - 2) uzasadnionych przyczyn związanych z bezpieczeństwem środka identyfikacji elektronicznej tzn. powzięcia informacji o wejściu w posiadanie środków identyfikacji elektronicznej osób nieuprawnionych;
 - 3) podejrzenia nieuprawnionego użycia środka identyfikacji elektronicznej lub umyślnego doprowadzenia do nieautoryzowanej transakcji płatniczej.
2. Bank informuje posiadacza o zamiarze zastrzeżenia środka identyfikacji elektronicznej w przypadkach określonych w ust. 1 pkt 2 i 3, przed jego zastrzeżeniem, a jeżeli nie jest to możliwe – niezwłocznie po jego zastrzeżeniu, telefonicznie lub faksem.
3. Bank nie przekazuje informacji o zastrzeżeniu, jeżeli przekazanie tej informacji byłoby nieuzasadnione ze względów bezpieczeństwa lub zabronione na mocy odrębnych przepisów.

Rozdział 5. Usługa Home banking

§ 59

1. Posiadacz rachunku może skorzystać z usługi Home banking.

2. Szczegółowe zasady świadczenia usługi Home banking określa odrębna umowa.

Rozdział 6. Usługa płatności masowych

§ 60

1. Posiadacz rachunku może skorzystać z usługi płatności masowych.
2. Szczegółowe zasady świadczenia usługi płatności masowych określa odrębna umowa.

Rozdział 7. Karty

A. Postanowienia ogólne

§ 61

1. Karta jest instrumentem płatniczym przy użyciu, której użytkownik karty w kraju, a w przypadku karty międzynarodowej za granicą, może dysponować środkami na rachunku rozliczeniowym.
2. Bank wydaje karty z funkcją zbliżeniową i bez funkcji zbliżeniowej.
3. Dysponowanie środkami na rachunku może odbywać się w drodze dokonywania operacji gotówkowych lub bezgotówkowych, w tym transakcji zbliżeniowych lub innych czynności określonych w umowie o kartę lub regulaminie w punktach akceptujących kartę oznaczonych logo tożsamym z umieszczonym na awersie i/lub rewersie karty, o których mowa w ust. 4-6.
4. Operacji gotówkowych dokonuje się w:
 - 1) kasach banków, bankomatach lub terminalach POS;
 - 2) innych urządzeniach akceptujących kartę i umożliwiających wypłatę środków pieniężnych;
 - 3) punktach handlowo-usługowych umożliwiających skorzystanie z usługi cash back, jeżeli usługa ta została udostępniona przez Bank,
 pod warunkiem, że dane urządzenie umożliwia dokonanie operacji gotówkowej kartą.
5. Operacji bezgotówkowych dokonuje się w:
 - 1) terminalach POS;
 - 2) bankomatach;
 - 3) innych urządzeniach akceptujących kartę i umożliwiających dokonywanie płatności bezgotówkowych lub
 - 4) w internecie.
6. Operacji bezgotówkowych, polegających na dokonaniu przelewu na dowolny rachunek, dokonuje się w bankomatach lub elektronicznych terminalach samoobsługowych, akceptujących karty i umożliwiających dokonywanie przelewu.
7. Karty funkcjonują w środowisku elektronicznym, co oznacza, iż:
 - 1) muszą być użyte w chwili dokonywania transakcji w odpowiednim urządzeniu, przystosowanym do odczytu danych zawartych na karcie, wymagających autoryzacji użytkownika karty poprzez użycie podpisu lub prawidłowego numeru PIN na potwierdzenie:
 - a) płatności za towary i usługi w formie bezgotówkowej w punktach handlowo-usługowych akceptujących karty, wyposażonych w terminale POS,
 - b) wypłaty gotówki w kasach banków i bankomatach,
 - c) korzystania z usługi cash back w punktach handlowo-usługowych akceptujących karty, wyposażonych w terminale POS,
 z zastrzeżeniem postanowień ust. 10;

- 2) nie mogą być używane do dokonywania transakcji w punktach handlowo-usługowych wyposażonych w imprinter;
- 3) mogą być używane przy dokonywaniu operacji na odległość, tj. bez fizycznego przedstawienia karty, w szczególności przy zakupach za pośrednictwem telefonu, dokonanych drogą pocztową lub poprzez internet, chyba że umowa stanowi inaczej.
8. W przypadku dokonywania kartą operacji na odległość, o których mowa w ust. 7 pkt 3, tj. bez fizycznego przedstawienia karty:
 - 1) operacje zapłaty kartą za zamówione telefonicznie lub korespondencyjnie towary (operacje typu mail order/telephone order – MOTO);
 - 2) operacje zapłaty za zakupiony towar za pośrednictwem internetu; autoryzacja użytkownika karty polega na podaniu prawidłowego numeru karty i daty ważności oraz cyfr nadrukowanych na pasku do podpisu, (tzw. wartość CVV2/CVC2), a w przypadku serwisów internetowych wykorzystujących usługę 3D-Secure, po podaniu osobistego hasła, nadanego zgodnie z zasadami, o których mowa w załączniku nr 2 do niniejszego regulaminu.
9. Dokonując transakcji internetowych:
 - 1) zaleca się korzystanie z zaufanych komputerów posiadających aktualne oprogramowanie antywirusowe,
 - 2) należy sprawdzić czy transmisja jest szyfrowana protokołem SSL (ang. Secure Socket Layer), który zapewnia poufność i integralność transmisji danych,
 - 3) nie należy korzystać z otwartych i niezabezpieczonych sieci.
10. W przypadku dokonywania transakcji zbliżeniowych kartą zbliżeniową autoryzacja polega na zbliżeniu karty do czytnika, w którym można dokonać transakcji zbliżeniowej, przy czym do kwoty limitu pojedynczej transakcji zbliżeniowej określonej w załączniku nr 3 do niniejszego regulaminu nie jest wymagany podpis ani PIN.
11. Po dokonaniu autoryzacji Bank dokonuje uwierzytelnienia transakcji.
12. Karta jest własnością wydawcy licencjonowanego.
13. Kartą może posługiwać się tylko osoba, której imię i nazwisko widnieje na awersie karty.

§ 62

Bank może wydawać do rachunków rozliczeniowych inne karty niż określone w niniejszym regulaminie w oparciu o odrębne regulacje.

B. Wydawanie i wznawianie kart oraz wysyłka PIN

§ 63

1. Karty mogą być wydawane do rachunków rozliczeniowych w złotych lub innych rachunków wskazanych przez Bank.
2. Posiadacz rachunku może zwrócić się o wydanie karty dla jednego lub wielu użytkowników karty, którym udziela stosownego pełnomocnictwa do dysponowania środkami na rachunku przy użyciu karty.
3. Karty dla użytkowników kart wydawane są w ramach zawartej z posiadaczem rachunku umowy o kartę.
4. Posiadacz rachunku ponosi odpowiedzialność za operacje dokonane przy pomocy wszystkich kart wydanych do jego rachunku, na zasadach określonych w regulaminie i umowie o kartę.

§ 64

1. Określone przez Bank standardowe dzienne limity wypłat gotówki, dzienne limity operacji bezgotówkowych i limity transakcji zbliżeniowych podane są w załączniku nr 3 do niniejszego regulaminu.
2. Bank może określić inną wysokość limitów, o których mowa w ust. 1.
3. Posiadacz rachunku, może wnioskować o indywidualne ustalenie limitów, o których mowa w ust. 1, z wyłączeniem limitu transakcji zbliżeniowych.
4. Zmiana wysokości limitów dziennych, na wniosek posiadacza rachunku, nie stanowi zmiany umowy.
5. W przypadku wydania karty z funkcją zbliżeniową posiadacz rachunku ma możliwość wyłączenia funkcji zbliżeniowej na karcie; po wyłączeniu funkcji zbliżeniowej nie będzie możliwości dokonywania kartą transakcji zbliżeniowych.
6. W przypadku zmiany decyzji, o której mowa w ust. 5, posiadacz rachunku ma możliwość włączenia funkcji zbliżeniowej na karcie i dokonywania transakcji zbliżeniowej.

§ 65

1. Decyzję o wydaniu karty oraz przyznaniu limitów dziennych karty podejmuje Bank.
2. Bank może odmówić wydania lub wznawienia karty bez podania przyczyny.
3. O odmowie wydania karty Bank powiadamia posiadacza rachunku w ciągu 14 dni od daty złożenia wniosku o wydanie karty.

§ 66

1. PIN jest wysyłany użytkownikowi karty na adres podany we wniosku o kartę; PIN jest generowany i dystrybuowany w taki sposób, że znany on jest tylko osobie, której imię i nazwisko znajduje się na karcie.
2. PIN jest niezbędny przy korzystaniu z bankomatów oraz podczas dokonywania płatności w punktach handlowo-usługowych, w których wymagane jest potwierdzenie operacji przy użyciu PIN.
3. Kolejne trzy próby wprowadzenia błędnego PIN powodują zatrzymanie karty; w przypadku zatrzymania karty posiadacz rachunku może wystąpić z wnioskiem do Banku o wydanie nowej karty.
4. PIN wymaga szczególnej ochrony, nie może być zapisywany na karcie, przechowywany wraz z kartą lub podawany do wiadomości osób nieuprawnionych.
5. Bank nie ma możliwości odtworzenia PIN w przypadku jego zagubienia, zapomnienia lub nieotrzymania PIN przez użytkownika karty.
6. W przypadku, o którym mowa w ust. 5, posiadacz rachunku może wystąpić z wnioskiem o wydanie nowego PIN.
7. Użytkownik karty może dokonać zmiany PIN w bankomatach umożliwiających dokonanie takiej operacji.

§ 67

1. Użytkownik karty, odbierając kartę, jest zobowiązany ją podpisać.
2. Umowa o kartę zawarta jest na czas oznaczony, do końca terminu ważności ostatniej karty wydanej do rachunku.
3. Karta wydawana jest na okres wskazany w umowie o kartę.
4. Karta jest ważna do ostatniego dnia miesiąca określonego na karcie.

5. Umowa o kartę ulega automatycznemu przedłużeniu na następny okres, jeżeli na co najmniej 45 dni przed upływem terminu ważności karty posiadacz rachunku/użytkownik karty, nie złoży oświadczenia o rezygnacji ze wznawienia karty.
6. Bank może zmienić numer karty i PIN dla wznawionej karty; w razie skorzystania z tego uprawnienia, Bank powiadomi użytkownika karty o dokonanej zmianie.
7. Bank może wydać wznawioną kartę wyposażoną w funkcję zbliżeniową; w przypadku skorzystania z tego uprawnienia, Bank powiadomi posiadacza rachunku o dokonanej zmianie, a posiadacz rachunku ma możliwość wyłączenia funkcji zbliżeniowej na karcie.
8. Wznawiona karta jest wysyłana na adres korespondencyjny użytkownika karty; posiadacz rachunku/użytkownik karty może uzgodnić z Bankiem, że odbierze kartę w placówce Banku.
9. W przypadku rezygnacji ze wznawienia karty, o której mowa w ust. 5, użytkownik karty niszczy kartę, której termin ważności upłynął, przecinając kartę tak, aby uszkodzić pasek magnetyczny lub mikroprocesor oraz numer karty.
10. Bank może wydać kolejną kartę w ramach podpisanej umowy.

§ 68

W przypadku uszkodzenia karty posiadacz rachunku może wystąpić z wnioskiem o wydanie duplikatu karty z dotychczasowym PIN lub z nowym PIN; uszkodzoną kartę należy zniszczyć.

§ 69

W przypadku rezygnacji z użytkowania karty w okresie jej ważności, użytkownik karty zgłasza powyższy fakt w formie pisemnej do Banku, który po otrzymaniu zgłoszenia dokonuje zastrzeżenia karty; kartę należy zniszczyć.

§ 70

Użytkownik karty jest zobowiązany do:

- 1) przechowywania i ochrony karty, hasła używanego w usłudze 3D-Secure oraz PIN, z zachowaniem należytej staranności;
- 2) ochrony karty i PIN przed kradzieżą, zgubieniem, zniszczeniem lub uszkodzeniem;
- 3) nieprzechowywania karty razem z PIN oraz karty razem z hasłem osobistym używanym w usłudze 3D-Secure;
- 4) nieudostępniania karty, PIN i hasła używanego w usłudze 3D-Secure osobom nieuprawnionym;
- 5) niezwłocznego zgłoszenia zniszczenia karty;
- 6) niezwłocznego zgłoszenia utraty, kradzieży, przywłaszczenia albo nieuprawnionego użycia karty lub nieuprawnionego dostępu do karty, zgodnie z zasadami określonymi w § 80;
- 7) przestrzegania postanowień umowy oraz regulaminu;
- 8) bieżącego monitorowania obciążeń rachunku w zakresie transakcji dokonanych przy użyciu karty i zgłaszania w Banku wszelkich stwierdzonych niezgodności lub nieprawidłowości.

C. Zasady użytkowania kart

§ 71

1. Wydawana karta jest nieaktywna – informacja o sposobie aktywacji karty przekazywana jest wraz z kartą.
2. Operacje przy użyciu karty mogą być dokonywane wyłącznie:
 - 1) przez osobę, której imię i nazwisko znajduje się na karcie;

2) w okresie ważności karty.

§ 72

1. W danym dniu użytkownik karty może dokonać kartą operacji do wysokości dostępnych środków, z uwzględnieniem limitów dziennych wypłat gotówki i transakcji bezgotówkowych, a w przypadku karty umożliwiającej dokonywanie transakcji zbliżeniowych w oparciu o limity transakcji zbliżeniowych.
2. Transakcje zbliżeniowe są transakcjami dokonywanymi bez weryfikacji salda.
3. Transakcja może zostać zrealizowana zbliżeniowo powyżej kwoty limitu transakcji zbliżeniowej; w takim przypadku wymaga potwierdzenia podpisem lub PIN i powoduje blokadę dostępnych środków w wysokości autoryzowanej kwoty, z zastrzeżeniem ust. 5.
4. Korzystanie z funkcji zbliżeniowej karty, określonej w umowie o kartę, jest możliwe pod warunkiem dokonania pierwszej transakcji z użyciem PIN.
5. Niezależnie od wysokości kwoty transakcji zbliżeniowej może zaistnieć konieczność zrealizowania tej transakcji jako typowej transakcji bezgotówkowej wymagającej potwierdzenia mimo, że zostały spełnione wszelkie warunki do zrealizowania transakcji zbliżeniowej.
6. W przypadku kilku kart wydanych do tego samego rachunku, funkcjonują one w ramach dostępnych środków.
7. Każdorazowe udzielenie autoryzacji w celu przeprowadzenia transakcji płatniczej powoduje, z zastrzeżeniem ust. 2, blokadę dostępnych środków w wysokości autoryzowanej kwoty na okres do 7 dni, bez względu na to, czy transakcja doszła do skutku, przy czym blokada dostępnych środków nie jest warunkiem koniecznym do zrealizowania przez Bank zleconej transakcji płatniczej.
8. Bank obciąża rachunek do którego wydano kartę kwotą dokonanej transakcji w dniu otrzymania transakcji płatniczej od agenta rozliczeniowego Banku - w dniu wpływu transakcji do Banku.
9. Jeżeli w ciągu 7 dni od daty dokonania transakcji kartą Bank nie otrzyma od agenta rozliczeniowego Banku transakcji płatniczej, blokada zostaje zniesiona; w takim przypadku obciążenie rachunku kwotą transakcji oraz odpowiednimi prowizjami nastąpi po upływie 7-dniowego terminu, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, w dniu faktycznego otrzymania przez Bank transakcji płatniczej od agenta rozliczeniowego Banku.

§ 73

Podczas dokonywania płatności kartą, akceptant może żądać od użytkownika karty okazania dokumentu tożsamości, a użytkownik karty zobowiązany jest okazać taki dokument.

§ 74

W przypadku dokonywania transakcji bezgotówkowych lub gotówkowych przy użyciu kart wydawanych w systemie Visa i MasterCard, akceptant może pobrać od posiadacza rachunku dodatkową opłatę lub prowizję (tzw. surcharge); warunkiem jej pobrania jest poinformowanie płatnika przez akceptanta o wysokości pobieranej opłaty lub prowizji przed rozpoczęciem transakcji płatniczej; pobieranie opłaty lub prowizji oraz jej wysokość są niezależne od Banku.

§ 75

1. Bank ma prawo kontaktować się z użytkownikiem karty w celu potwierdzenia wykonania przez niego transakcji przy użyciu karty.
2. Użytkownik karty jest niezwłocznie informowany o odmowie realizacji transakcji poprzez wyświetlenie komunikatu przez urządzenie (bankomat, terminal POS) lub internetowy system transakcyjny, za pomocą którego dokonuje transakcji, lub przez akceptanta oraz, o ile to możliwe, o przyczynie odmowy i procedurze sprostowania błędów, które spowodowały odmowę, chyba że powiadomienie takie jest niedopuszczalne z mocy odrębnych przepisów.

D. Zasady rozliczeń transakcji dokonywanych przy użyciu kart § 76

1. Bank obciąża rachunek, do którego wydano kartę, kwotą transakcji dokonanych przy użyciu wszystkich kart wydanych na podstawie umowy - w dniu otrzymania informacji od agenta rozliczeniowego Banku oraz wynikających z tego tytułu opłat i prowizji.
2. Obciążenie rachunku z tytułu rozliczania operacji dokonanych w kraju i za granicą, opłat, prowizji lub należności związanych z używaniem karty, dokonywane jest w złotych.
3. W dniu rozliczenia transakcji (obciążenia rachunku kwotami zrealizowanych transakcji) posiadacz rachunku zobowiązany jest zapewnić na rachunku środki w wysokości zapewniającej pokrycie zrealizowanych transakcji dokonanych przy użyciu wszystkich kart wydanych do jego rachunku, a także pokrycie wszelkich opłat i prowizji należnych Bankowi z tytułu użytkowania kart.

§ 77

1. Rozliczenie operacji dokonanych w walucie innej niż złoty, odbywa się po ich przeliczeniu na złote według następujących zasad:
 - 1) dla kart wydanych w ramach organizacji płatniczej MasterCard:
 - a) operacje w euro przeliczane są na złote w dniu przetworzenia przez agenta rozliczeniowego Banku operacji otrzymanej od innego agenta rozliczeniowego według obowiązującego w poprzednim dniu roboczym w SGB-Banku S.A. kursu sprzedaży dewiz dla euro;
 - b) operacje w walucie innej niż euro, przeliczane są na euro według kursów odpowiedniej organizacji płatniczej, następnie z euro na złote w dniu przetworzenia przez agenta rozliczeniowego Banku operacji otrzymanej od innego agenta rozliczeniowego, według obowiązującego w poprzednim dniu roboczym w SGB-Banku S.A. kursu sprzedaży dewiz dla euro, według tabeli kursów walut aktualnej na godzinę 15:00;
 - 2) dla kart wydanych w ramach organizacji płatniczej Visa operacje dokonane w walucie innej niż złoty, są przeliczane na złote przez i według kursów Visa; informacja o zastosowanym kursie jest dostępna na stronie www.visaeurope.com.
2. W przypadku akceptanta, u którego możliwe jest dokonanie wyboru waluty transakcji, użytkownik karty zostanie poproszony przez akceptanta o wybór waluty transakcji z dostępnej listy walut.
3. W przypadku skorzystania przez posiadacza rachunku/użytkownika karty z wyboru waluty, o której mowa w ust. 2, transakcja dokonana w walucie innej niż złoty zostanie przeliczona po kursie stosowanym

przez sieć akceptanta obsługującego punkt handlowo-usługowy lub bankomat, a następnie na złote według zasady zgodnej z ust. 1.

4. Przed autoryzacją transakcji, o której mowa w ust. 2, akceptant zaprezentuje posiadaczowi rachunku/użytkownikowi karty kwotę transakcji w walucie przez niego wybranej, a także zastosowany kurs oraz prowizje związane ze skorzystaniem z wyboru waluty transakcji.
5. W przypadku, gdy posiadacz rachunku/użytkownik karty skorzysta z wyboru waluty transakcji, jednocześnie wyraża zgodę na zastosowanie prezentowanego kursu walutowego i prowizji, o których mowa w ust. 4; Bank nie dysponuje informacją o prowizjach i kursie walutowym, zastosowanych przez akceptanta.

§ 78

Bank udostępni miesięczne zestawienia operacji, dokonanych przy użyciu kart:

- 1) na wyciągu z rachunku – posiadaczowi rachunku;
- 2) jako odrębne zestawienie – posiadaczowi rachunku/użytkownikowi karty.

E. Zastrzeżenie, zablokowanie kart

§ 79

1. Karta może zostać zastrzeżona przez:
 - 1) Bank – zgodnie z postanowieniami § 82;
 - 2) posiadacza rachunku lub użytkownika karty.
2. Na wniosek posiadacza rachunku Bank może zastrzec wszystkie karty wydane do rachunku.

§ 80

1. W przypadku utraty karty, kradzieży, przywłaszczenia albo nieuprawnionego użycia karty lub nieuprawnionego dostępu do karty, posiadacz rachunku/użytkownik karty powinien niezwłocznie telefonicznie zastrzec kartę, podając swoje dane personalne.
2. Zastrzeżenia można dokonać u agenta rozliczeniowego Banku, przez całą dobę, przez siedem dni w tygodniu, pod numerami telefonów:
 - 1) z kraju – tel. (22) 515-31-50;
 - 2) z zagranicy – tel. 00 48 22 515-31-50;wszystkie rozmowy są nagrywane.
3. Numery telefonów, o których mowa w ust. 2, dostępne są także w formie komunikatu w placówkach Banku, materiałach informacyjnych Banku lub na stronie internetowej Banku.
4. Zastrzeżenie, o którym mowa w ust. 1, dokonane jest do końca terminu ważności karty, powodując niemożliwość dalszego posługiwania się kartą.
5. Zastrzeżenie karty nie może być odwołane.
6. W przypadku zastrzeżenia utraconej karty, posiadacz rachunku może wystąpić o wydanie nowej karty, bez konieczności podpisywania nowej umowy o kartę.

§ 81

Użytkownik karty nie może posługiwać się kartą zastrzeżoną, o której utraceniu/zniszczeniu powiadomił placówkę Banku, a odzyskaną kartę, która została zastrzeżona użytkownikowi karty winien zniszczyć.

§ 82

1. Bank ma prawo zastrzec kartę w przypadku:
 - 1) wygaśnięcia lub wypowiedzenia umowy o kartę;

- 2) uzasadnionych przyczyn związanych z bezpieczeństwem karty, tzn. podejrzenia, że informacje zawarte na karcie zostały lub mogły zostać pozyskane przez osoby nieuprawnione;
- 3) podejrzenia nieuprawnionego użycia karty lub umyślnego doprowadzenia do nieautoryzowanej transakcji płatniczej.
2. Bank informuje posiadacza o zamiarze zastrzeżenia karty z powodów określonych w ust. 1 pkt 2 i 3, przed jej zastrzeżeniem, a jeżeli nie jest to możliwe – niezwłocznie po jej zastrzeżeniu, telefonicznie lub faksem.
3. Bank nie przekazuje informacji o zastrzeżeniu, jeżeli przekazanie tej informacji byłoby nieuzasadnione ze względów bezpieczeństwa lub zabronione na mocy odrębnych przepisów.
4. W sytuacji, o której mowa w ust. 1 pkt 2-3, na wniosek posiadacza rachunku Bank wydaje nową kartę.
5. Bank ma prawo zablokować kartę z przyczyn związanych z bezpieczeństwem karty w przypadku podejrzenia, że dane karty zostały lub mogły zostać pozyskane przez osoby nieuprawnione lub że kartą posługuje się osoba nieuprawniona, w związku z podejrzeniem nieuprawnionego użycia karty lub umyślnego doprowadzenia do nieautoryzowanej transakcji płatniczej.
6. Bank informuje użytkownika karty o zamiarze zablokowania karty przed jej zablokowaniem, a jeżeli nie jest to możliwe ze względów bezpieczeństwa – niezwłocznie po jej zablokowaniu, telefonicznie lub faksem.
7. W przypadku potwierdzenia transakcji przez klienta Bank odblokowuje kartę, o czym informuje niezwłocznie użytkownika karty telefonicznie lub pisemnie; oświadczenie klienta, że nie potwierdza transakcji powoduje przekształcenie blokady w zastrzeżenie karty.

Rozdział 8. Rachunki lokat

§ 83

1. W ramach zawartej umowy Bank otwiera i prowadzi rachunki lokat.
2. Rachunek lokaty służy posiadaczowi do gromadzenia środków pieniężnych, płatnych przez Bank po upływie okresu umownego wraz z należnymi odsetkami w terminach określonych w potwierdzeniu.
3. Bank określa i podaje do wiadomości posiadacza rachunku rodzaj i zasady oprocentowania środków pieniężnych na lokatach prowadzonych na warunkach standardowych, w sposób określony w § 88; rodzaje walut oraz terminy, na jakie otwierane są poszczególne lokaty podawane są na stronie internetowej Banku oraz w formie komunikatu w placówce Banku.
4. Minimalna kwota warunkująca otwarcie i prowadzenie lokaty dla:
 - 1) lokaty w złotych wynosi 1.000 złotych;
 - 2) lokaty w walutach wymienialnych równoważność 25 euro lub równoważność tej kwoty w walucie rachunku;
 - 3) lokaty promocyjnej w złotych w wysokości nie niższej niż kwota minimalna określona przez Bank w warunkach promocji;
5. Bank może otwierać i prowadzić lokaty na warunkach niestandardowych, określonych w umowie.

§ 84

1. Okres umowny lokaty rozpoczyna się od dnia realizacji dyspozycji przelewu/wpłaty środków pieniężnych na lokatę, a kończy się ostatniego dnia trwania lokaty.
2. Środki zgromadzone na lokacie oprocentowane są według stałej lub zmiennej stopy procentowej.
3. Wysokość oprocentowania lokaty zależy od zadeklarowanego i dotrzymanego przez posiadacza rachunku okresu umownego.

§ 85

1. Po upływie zadeklarowanego okresu umownego kwota lokaty wraz z odsetkami:
 - 1) zostaje przeksięgowana na rachunek bankowy wskazany przez posiadacza rachunku bądź wypłacona w kasie placówki Banku lub
 - 2) zostaje przedłużona na taki sam okres umowny.
2. postanowienia zawarte w ust. 1 pkt 2 nie mają zastosowania do lokat terminowych promocyjnych (nieodnawiających się), w przypadku których, po okresie umownym, środki wraz z odsetkami zostają przeksięgowane na wskazany przez posiadacza rachunku rachunek lub wypłacone w kasie placówki Banku; w przypadku braku jakiegokolwiek dyspozycji posiadacza rachunku, w dniu następującym po upływie okresu umownego, Bank przeksięguje środki wraz z należnymi odsetkami na nieoprocentowany rachunek techniczny.

§ 86

1. Posiadacz rachunku może złożyć dyspozycję likwidacji lokaty przed upływem okresu umownego lokaty.
2. Likwidacja lokat prowadzonych w złotych przed upływem okresu umownego spowoduje naliczenie odsetek w wysokości oprocentowania rachunków bieżących w złotych.
3. Likwidacja lokaty w walucie wymienialnej przed upływem okresu umownego spowoduje naliczenie odsetek w wysokości oprocentowania rachunków bieżących w danej walucie rachunku lokaty.

Rozdział 9. Rachunek lokacyjny

§ 87

- ~~1. Rachunek lokacyjny prowadzony jest w złotych dla posiadaczy rachunków rozliczeniowych.~~
- ~~2. Umowa w części dotyczącej rachunku lokacyjnego zawierana jest na czas nieokreślony, chyba że co innego wynika z potwierdzenia.~~
- ~~3. Wpłaty na rachunek lokacyjny mogą być wnoszone w dowolnej wysokości i z dowolną częstotliwością.~~
- ~~4. Wpłaty z rachunku lokacyjnego dokonywane są w Banku do wysokości środków będących na rachunku lokacyjnym.~~

Rozdział 10. Oprocentowanie środków, zmiana oprocentowania, naliczanie odsetek

§ 88

1. Środki zgromadzone na rachunku mogą podlegać oprocentowaniu według:
 - 1) stałej albo zmiennej stopy procentowej w wysokości określonej decyzją Zarządu Banku;
 - 2) zmiennej stopy procentowej, stanowiącej sumę stawki bazowej oraz marży Banku, określonych w umowie; w przypadku, gdy

zmienna stopa procentowa przyjmuje wartość ujemną wysokość oprocentowania rachunków ustala się na poziomie 0,00%, obowiązującej dla danego rodzaju rachunku.

2. Rodzaj stopy procentowej uznawanej przez Bank jako stawka bazowa oraz wysokość marży Banku dla danego rodzaju rachunku określa decyzja Zarządu Banku.
3. Zmienna stopa procentowa oznacza, że oprocentowanie w trakcie trwania umowy może ulec zmianie, przy czym:
 - 1) zmiana stopy określonej w ust. 1 pkt 1 następuje z dniem wejścia w życie odpowiedniej decyzji Zarządu Banku, o ile posiadacz rachunku nie odmówi przyjęcia zmiany;
 - 2) zmiana stopy określonej w ust. 1 pkt 2 następuje:
 - a) automatycznie z dniem zmiany wysokości stawki bazowej,
 - b) z dniem wejścia w życie odpowiedniej decyzji Zarządu Banku zmieniającej rodzaj stawki bazowej lub wysokość marży Banku dla danego rodzaju rachunku, o ile posiadacz rachunku nie odmówi przyjęcia zmiany.
4. Wysokość aktualnie obowiązującego oprocentowania podawana jest do publicznej wiadomości w formie komunikatu w placówkach Banku oraz na stronie internetowej Banku, a do wiadomości posiadacza – dodatkowo na wyciągach z rachunku; w stosunku do określenia przesłanek i trybu zmiany oprocentowania środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku stosuje się zapisy, § 101 ust. 1 pkt 3, § 106 i § 108.
5. Do obliczania odsetek od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku przyjmuje się, że rok liczy 365 dni, a miesiąc rzeczywistą ilość dni, chyba że umowa stanowi inaczej.
6. Odsetki naliczane są od dnia dokonania wpłaty środków pieniężnych na rachunek do dnia poprzedzającego dzień ich wypłaty.
7. Odsetki należne od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku kapitalizowane są na koniec okresu odsetkowego, a w razie likwidacji rachunku przed upływem okresu odsetkowego – na dzień zamknięcia rachunku, chyba że umowa lub regulamin stanowią inaczej.

§ 89

1. Bank może określić zróżnicowane oprocentowanie dla tych samych rodzajów rachunków bankowych, w zależności od wysokości środków zgromadzonych na rachunku, terminu ich deponowania lub zakresu usług powiązanych z rachunkiem, z których korzysta posiadacz.
2. W ramach uprawnienia, o którym mowa w ust. 1, Bank może ustalać wysokość oprocentowania środków zgromadzonych na rachunku jako oprocentowanie podstawowe dla określonego pakietu usług świadczonych łącznie z prowadzeniem rachunku danego rodzaju, w takim przypadku oprocentowanie środków pieniężnych posiadacza zgromadzonych na konkretnym rachunku może być wyższe od oprocentowania podstawowego.

Rozdział 11. Prowizje i opłaty bankowe

§ 90

1. Za czynności związane z obsługą rachunków, wydawaniem i obsługą kart oraz świadczeniem usług bankowości elektronicznej, o których mowa odpowiednio w umowie, umowie o kartę lub umowie UBE, Bank pobiera opłaty i prowizje zgodnie z obowiązującą w Banku

- taryfą, z której wyciąg placówka Banku wydaje posiadaczowi rachunku przy zawieraniu stosownej umowy.
- Taryfa jest udostępniana posiadaczowi rachunku w placówkach Banku oraz w postaci elektronicznej na stronie internetowej Banku.
 - Bank pobiera należne opłaty i prowizje w ciężar rachunku bez odrębnej dyspozycji posiadacza rachunku.

Rozdział 12. Reklamacje, skargi, wnioski **§ 91**

- Posiadacz rachunku zobowiązany jest na bieżąco sprawdzać prawidłowość wykonania przez Bank zleconych dyspozycji, w tym zleconych transakcji płatniczych.
- W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości związanych z realizacją przez Bank zleconych dyspozycji, niewykonania lub nienależytego wykonania zleceń, o których mowa w ust. 1, w tym stwierdzenia nieautoryzowanych transakcji lub posiadania zastrzeżeń dotyczących usług świadczonych przez Bank w zakresie określonym Regulaminem, posiadacz rachunku/ użytkownik karty może złożyć reklamację.
- Reklamacja winna być złożona niezwłocznie, bezpośrednio po stwierdzeniu niezgodności w obciążeniu lub uznaniu rachunku lub powzięciu wiadomości o innym zdarzeniu dającym powód do złożenia reklamacji, z zastrzeżeniem ust. 4.
- Jeżeli reklamacja nie zostanie złożona w terminie 13 miesięcy od dnia obciążenia rachunku albo od dnia w którym transakcja płatnicza miała zostać wykonana roszczenia posiadacza rachunku z tytułu nieautoryzowanych, niewykonanych lub nienależycie wykonanych transakcji płatniczych wygasają.
- Reklamacja klienta instytucjonalnego będącego osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą (w tym wspólnikiem spółki cywilnej lub rolnikiem) może być złożona:
 - osobiście w siedzibie Banku lub w dowolnej placówce Banku w formie pisemnej lub ustnej do protokołu;
 - telefonicznie – na numery telefoniczne podane na stronie internetowej Banku;
 - listownie w formie pisemnej na adres siedziby Banku lub placówki Banku;
 - z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej wysyłając e-mail na adres podany na stronie internetowej Banku;
 - faksem w formie pisemnej na numery placówek Banku, podane na stronie internetowej Banku,przy czym w razie złożenia reklamacji dotyczącej transakcji dokonanej kartą w formie pisemnej Bank pisemnie wezwie składającego reklamację do jej uzupełnienia poprzez złożenie podpisu na formularzu.
- Reklamacje klientów instytucjonalnych nie będących osobami fizycznymi prowadzącymi działalność gospodarczą (w tym wspólnikiem spółki cywilnej lub rolnikiem) – o ile nie dotyczą transakcji dokonanych kartami – mogą być składane w formie określonej w ust. 5; jeśli reklamacje tych klientów dotyczą transakcji dokonanych kartami, wówczas mogą być złożone:
 - osobiście w siedzibie Banku lub w dowolnej placówce Banku w formie pisemnej;

- listownie w formie pisemnej na adres siedziby Banku lub dowolnej placówki Banku;
 - z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej wysyłając e-mail na adres podany na stronie internetowej Banku,
 - faksem w formie pisemnej na numery placówek Banku, podane na stronie internetowej Banku.
- Adresy siedziby Banku i placówek Banku zamieszczone są na stronie internetowej Banku.
 - Treść reklamacji złożonej w formie pisemnej powinna zawierać:
 - imię i nazwisko lub nazwę składającego reklamację;
 - adres korespondencyjny;
 - dokładny opis zdarzenia lub przedmiotu zastrzeżeń klienta;
 - oczekiwany przez klienta stan po rozpatrzeniu zastrzeżeń;
 - własnoręczny podpis składającego reklamację zgodny z zasadami reprezentacji klienta.
 - Reklamacja dotycząca transakcji dokonanej kartą, oprócz informacji wskazanych w ust. 8 powinna dodatkowo zawierać:
 - imię i nazwisko użytkownika karty,
 - numer karty,
 - numer rachunku, do którego wydano kartę,
 - datę reklamowanej transakcji,
 - kwotę reklamowanej transakcji,
 - miejsce dokonania reklamowanej transakcji (nazwę placówki, miasto, państwo).
 - Reklamacje dotyczące transakcji dokonanych kartami winny być składane na obowiązującym w Banku formularzu, przy czym reklamację dotyczącą każdej transakcji należy złożyć na oddzielnym formularzu; do reklamacji – o ile to możliwe – należy dołączyć dokumenty, dodatkowe informacje/wyjaśnienia dotyczące reklamowanej transakcji.
 - W przypadku stwierdzenia przez Bank braku informacji wymaganych do rozpatrzenia reklamacji, Bank zwraca się do klienta o ich uzupełnienie w formie, w jakiej klient złożył reklamację.
 - W sytuacji odmowy podania przez klienta wszystkich danych niezbędnych do rozpoczęcia procesu dotyczącego rozparzenia reklamacji, a także w razie odmowy złożenia podpisu na formularzu reklamacji dotyczącej transakcji dokonanej kartą, Bank informuje klienta, że rozparzenie reklamacji nie będzie możliwe ze względu na niekompletność oświadczenia klienta; niezależnie od powyższego, Bank udziela odpowiedzi na reklamację w terminie wskazanym w ust. 14, a w szczególnie skomplikowanych przypadkach w terminie określonym w ust. 15.
 - Fakt przyjęcia reklamacji przez Bank potwierdzany jest w formie pisemnej.
 - Bank odpowiada na reklamację bez zbędnej zwłoki nie później niż w terminie do 30 dni kalendarzowych od daty wpływu reklamacji do Banku.
 - W szczególnie skomplikowanych przypadkach termin, o którym mowa w ust. 14, może ulec wydłużeniu do 60 dni kalendarzowych, a jeśli reklamację złożył klient nie będący osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą (w tym wspólnikiem spółki cywilnej lub rolnikiem) – do 90 dni kalendarzowych; za szczególnie

- skomplikowane przypadki uznaje się reklamacje dotyczące transakcji dokonanych kartą poza granicami kraju lub wymagające uzyskania informacji od organizacji zajmujących się rozliczeniem transakcji wykonywanych przy użyciu kart płatniczych lub od podmiotów trzecich współpracujących z Bankiem.
- W przypadku braku możliwości udzielenia odpowiedzi na złożoną reklamację w terminie określonym w ust. 14, Bank w formie pisemnej w terminie 14 dni od dnia wpływu reklamacji:
 - wyjaśnia przyczyny opóźnienia w rozpatrywaniu reklamacji;
 - wskazuje okoliczności, które muszą zostać ustalone;
 - wskazuje przewidywany termin udzielenia odpowiedzi na reklamację, który:
 - w stosunku do klientów będących osobami fizycznymi prowadzącymi działalność gospodarczą (tym wspólnikiem spółki cywilnej lub rolnikiem) nie może być dłuższy niż 60 dni kalendarzowych od daty wpływu reklamacji,
 - w stosunku do pozostałych klientów poza wymienionymi w lit. a – nie może być dłuższy niż 90 dni kalendarzowych od daty wpływu reklamacji.
 - Do zachowania terminu, o którym mowa w ust. 14 i 15 wystarczy wysłanie odpowiedzi do klienta przed jego upływem.
 - Udzielając odpowiedzi na reklamację Bank bierze pod uwagę stan faktyczny istniejący w ostatnim dniu terminu na udzielenie odpowiedzi na reklamację określonego w ust. 14, a w szczególnie skomplikowanych przypadkach terminu określonego w ust. 15, chyba że informacje ewentualne dokumenty, jakimi dysponuje Bank, umożliwiają udzielenie odpowiedzi wcześniej.
 - W przypadku, gdy zmianie ulegnie stan faktyczny, w oparciu o który Bank udzielił odpowiedzi na reklamację, Bank ponownie rozpoznaje reklamację biorąc pod uwagę zmieniony stan faktyczny, o ile zmiany nastąpiły na korzyść klienta.
 - W przypadku niedotrzymania terminu określonego w ust. 14, a w szczególnie skomplikowanych przypadkach terminu określonego w ust. 15, reklamację uznaje się za rozpatrzoną zgodnie z wolą klienta.
 - Zasad opisanych w ust. 20 nie stosuje się wobec klientów instytucjonalnych nie będących osobami fizycznymi.
 - Wszelkie informacje na temat prowadzonego procesu reklamacyjnego dotyczącego transakcji dokonanej kartą klient uzyskuje w placówce Banku, do której wpłynęła reklamacja.
 - Odpowiedź na reklamację udzielana jest w formie pisemnej i wysyłana:
 - listem poleconym na adres wskazany w reklamacji przez klienta, z zastrzeżeniem pkt 2;
 - wyłącznie na wniosek klienta z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej na adres mailowy, z którego reklamacja została wysłana, chyba że klient poda w reklamacji inny adres mailowy poprzez załączenie skanu odpowiedzi.

§ 92

- Posiadacz może - w drodze odrębnej umowy - upoważnić Bank do wykonywania jego praw jako pokrzywdzonego w postępowaniu karnym.

2. Klient może składać do Banku skargi – oświadczenia nie będące reklamacjami - w zakresie dotyczącym usług świadczonych przez Bank lub wykonywanej przez Bank działalności.
3. Klient może składać do Banku wnioski w zakresie dotyczącym poprawy funkcjonowania Banku, lepszego zaspokojenia potrzeb klientów Banku, usprawnienia pracy lub poszerzenia oferty.
4. Do skarg i wniosków stosuje się odpowiednio postanowienia niniejszego rozdziału za wyjątkiem § 91 ust. 20 oraz § 93 ust. 2 pkt 5.

§ 93

1. Bank jest podmiotem podlegającym nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.
2. Od stanowiska zawartego w odpowiedzi na reklamację klient może:
 - 1) odwołać się do wyższych szczebli decyzyjnych Banku, w tym do Rady Nadzorczej Banku,
 - 2) złożyć zapis na sąd polubowny przy Komisji Nadzoru Finansowego;
 - 3) skorzystać z instytucji Arbitra Bankowego przy Związku Banków Polskich,
 - 4) wystąpić z powództwem do sądu powszechnego;
 - 5) w przypadku klientów będących osobami fizycznymi prowadzącymi działalność gospodarczą, (w tym wspólnikami spółki cywilnej) lub rolnikiem złożyć wniosek do Rzecznika Finansowego w sprawie rozwiązania sporu.

Rozdział 13. Zasady odpowiedzialności Banku

§ 94

Bank ponosi odpowiedzialność względem posiadacza rachunku za niewykonanie lub nienależyte wykonanie transakcji płatniczej, chyba że udowodni, że rachunek Banku odbiorcy zlecenia płatniczego został uznany zgodnie z § 20 ust. 1 bądź udowodni, że wpłata gotówki na rachunek posiadacza została dokonana zgodnie z § 19 ust. 4.

§ 95

1. Bank nie ponosi odpowiedzialności za niezrealizowane lub nieterminowo zrealizowane dyspozycje w przypadku braku środków na rachunku w wysokości równej, co najmniej kwocie złożonej dyspozycji, powiększonej o należne Bankowi opłaty lub prowizje z tytułu realizacji dyspozycji.
2. Bank nie ponosi odpowiedzialności za:
 - 1) termin, w jakim nastąpi uznanie rachunku bankowego odbiorcy w innym banku;
 - 2) złożenie przez posiadacza rachunku lub pełnomocnika dyspozycji niezgodnej z intencją posiadacza.
3. Jeżeli w zleceniu płatniczym posiadacz rachunku wskazał nieprawidłowy unikatowy identyfikator odbiorcy, o którym mowa w § 22, Bank nie ponosi odpowiedzialności za niewykonanie lub wadliwe wykonanie zlecenia płatniczego.
4. Na żądanie posiadacza rachunku, w przypadku, o którym mowa w ust. 3, Bank podejmuje starania w celu odzyskania kwoty zrealizowanego zlecenia płatniczego.
5. Za odzyskanie środków pieniężnych, o których mowa w ust. 4, Bank pobiera prowizję lub opłatę, zgodnie z taryfą.

§ 96

1. Bank nie ponosi odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikające z niewykonania lub nienależytego wykonania przez

posiadacza rachunku, pełnomocnika, użytkownika karty, użytkownika systemu/użytkownika pasywnego obowiązków określonych odpowiednio w umowie, umowie o kartę, umowie UBE lub regulaminie.

2. Bank nie ponosi odpowiedzialności za skutki wynikające z:
 - 1) odmowy akceptacji karty przez punkt akceptujący lub odmowę wypłaty gotówki z przyczyn niezależnych od Banku;
 - 2) wadliwego funkcjonowania bankomatu lub terminala POS nienależących do Banku;
 - 3) niewłaściwą obsługą bankomatu przez użytkownika karty lub posługiwaniem się kartą przeterminowaną lub uszkodzoną;
 - 4) braku podpisu użytkownika na karcie lub podpisania karty niezgodne ze wzorem złożonym w umowie o kartę i/lub na wniosku o wydanie karty;
 - 5) udostępnienia karty lub ujawnienia PIN lub ujawnienia hasła używanego w usłudze 3D-Secure osobom nieuprawnionym lub umożliwienia im wejścia w posiadanie karty lub PIN lub hasła używanego w usłudze 3D-Secure lub dokonania przez te osoby operacji;
 - 6) operacji dokonanych przy użyciu prawidłowego PIN po fakcie zgłoszenia utraty karty, jeśli doszło do nich z winy umyślnej użytkownika karty;
 - 7) zastrzeżenia karty przez użytkownika karty;
 - 8) operacji dokonanych po zgłoszeniu zastrzeżenia, jeśli doszło do nich z winy umyślnej użytkownika karty;
 - 9) uszkodzenia lub całkowitego zniszczenia karty;
 - 10) nieodebrania gotówki lub karty z bankomatu;
 - 11) niezgłoszenia przez użytkownika karty zmiany danych osobowych zawartych w umowie, w szczególności adresu do korespondencji;
 - 12) zmiany przez użytkownika karty PIN na dowolnie wybrany numer;
 - 13) nieprawidłowego przeprowadzenia operacji przez placówkę handlowo-usługową;
 - 14) zaniechania przez użytkownika karty postępowania określonego w § 80;
 - 15) posługiwania się kartą niezgodnie z umową, umową o kartę, niniejszym regulaminem względnie odpowiednim, odrębnym regulaminem rachunku lub niezgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

§ 97

1. Bank nie odpowiada za skutki udostępnienia przez użytkownika systemu/użytkownika pasywnego wydanych mu środków identyfikacji elektronicznej osobom trzecim, w szczególności nie odpowiada za szkody powstałe w wyniku uzyskania dostępu do systemu i skorzystania z usługi przez osobę trzecią, jeżeli skutek prawidłowej identyfikacji system zidentyfikował tę osobę, jako uprawnionego użytkownika systemu /użytkownika pasywnego.
2. Bank nie ponosi odpowiedzialności za wykonane operacje w przypadku:
 - 1) gdy do operacji doszło wskutek ujawnienia przez użytkownika systemu/użytkownika pasywnego informacji o działaniu

systemu, w szczególności informacji na temat instalacji i stosowanych środków identyfikacji elektronicznej, jeżeli ujawnienie tych informacji mogło spowodować brak skuteczności mechanizmów zapewniających bezpieczeństwo zleczanych operacji;

- 2) gdy wykonana zostanie operacja zlecona przez osobę nieuprawnioną, której użytkownik systemu/użytkownik pasywny udostępnił dane lub środki identyfikacji elektronicznej umożliwiające dostęp do systemu;
- 3) gdy do operacji doszło wskutek użycia przez osobę nieuprawnioną utraconych przez użytkownika systemu/użytkownika pasywnego środków identyfikacji elektronicznej wydanych mu przez Bank;
- 4) gdy do operacji doszło z winy użytkownika systemu/użytkownika pasywnego, w szczególności w wyniku zaniechania przez niego obowiązków w zakresie przechowywania wydanych mu środków identyfikacji elektronicznej;
- 5) gdy do operacji doszło wskutek opóźnienia użytkownika systemu/użytkownika pasywnego w wykonaniu obowiązków określonych w § 57 ust. 1;
- 6) gdy użytkownik systemu/użytkownik pasywny doprowadził do operacji umyślnie, pomimo zgłoszenia dyspozycji zablokowania dostępu do systemu lub powiadomienia, o którym mowa w § 57 ust. 1;
- 7) gdy do operacji doszło wskutek postępowania użytkownika systemu/użytkownika pasywnego w sposób sprzeczny ze sposobem postępowania opisanym w *Przewodniku dla klienta*.
3. Bank nie ponosi odpowiedzialności za skutki wynikłe:
 - 1) z tytułu niewykonania dyspozycji, gdy osoba trzecia będąca beneficjentem dyspozycji złożonej w systemie odmówi przyjęcia w całości lub w części świadczenia stanowiącego przedmiot dyspozycji;
 - 2) z ograniczenia lub zablokowania dostępu do systemu, jeżeli ograniczenie lub zablokowanie dostępu nastąpiło zgodnie z postanowieniami umowy UBE lub regulaminu.

§ 98

1. Bank nie odpowiada za szkody powstałe z przyczyn niezależnych od Banku, w tym w szczególności spowodowane:
 - 1) działaniem siły wyższej – obejmujące m. in. strajki, katastrofy naturalne, rozruchy, działania wojenne lub
 - 2) decyzją organów władzy publicznej lub przepisem prawa ogólnie obowiązującym;
 - 3) opóźnieniem wynikającym z awarii nienależących do Banku: systemów komputerowych, systemów zasilania, łączy lub sieci telekomunikacyjnych, w tym opóźnieniem wynikającym z działania podmiotów świadczących usługi telekomunikacyjne lub pocztowe;
 - 4) używaniem przez użytkownika systemu wadliwego sprzętu komputerowego lub oprogramowania, do używania którego nie posiadał on wymaganych uprawnień (licencji);

- 5) nieuprawnionym działaniem osób trzecich w zakresie modyfikacji materiałów i informacji zamieszczanych na stronach internetowych Banku, w odniesieniu do których przysługują Bankowi autorskie prawa majątkowe lub prawo do korzystania.
2. Bank nie ponosi odpowiedzialności za:
 - 1) przerwy w świadczeniu usługi spowodowane wystąpieniem siły wyższej;
 - 2) legalność oprogramowania użytkowanego przez użytkownika systemu/użytkownika pasywnego.

§ 99

1. Posiadacz rachunku nie ponosi odpowiedzialności za operacje dokonane kartą, za pośrednictwem elektronicznych kanałów dostępu, przy użyciu czeków, od momentu złożenia dyspozycji zastrzeżenia karty/środków identyfikacji elektronicznej/czeków, z zastrzeżeniem ust. 5 i ust. 6.
2. Posiadacza rachunku obciążają operacje dokonane przez:
 - 1) użytkowników kart oraz osoby, którym użytkownik karty udostępnił kartę lub ujawnił PIN lub ujawnił osobiste hasło używane w usłudze 3D-Secure;
 - 2) użytkowników systemu/użytkowników pasywnych oraz osoby, którym użytkownik systemu/użytkownik pasywny udostępnił środki identyfikacji elektronicznej;
 - 3) osobę uprawnioną przy użyciu czeków.
3. Posiadacza rachunku obciążają nieautoryzowane transakcje płatnicze w pełnej wysokości; w przypadku transakcji zbliżeniowych do kwoty stanowiącej równowartość 50 euro (obliczonej wg średniego kursu ogłaszanego przez NBP obowiązującego w dniu wykonania transakcji płatniczej), jeśli nieautoryzowana transakcja jest skutkiem:
 - 1) posłużenia się utraconym lub skradzionym instrumentem płatniczym lub
 - 2) przywłaszczenia instrumentu płatniczego lub jego nieuprawnionego użycia, będącego wynikiem niedochowania obowiązków określonych odpowiednio w § 43 ust. 1 i 2, w § 57 ust. 1 oraz w § 70 ust. 1.
4. Posiadacz rachunku odpowiada za nieautoryzowane transakcje płatnicze w pełnej wysokości, jeżeli doprowadził do nich umyślnie albo w wyniku umyślnego lub będącego skutkiem rażącego niedbalstwa naruszenia co najmniej jednego z obowiązków, o których mowa w § 43 ust. 1-2, § 57 ust. 1 i § 70 ust. 1.
5. Posiadacza rachunku obciążają nieautoryzowane transakcje płatnicze dokonane po zastrzeżeniu karty/środków identyfikacji elektronicznej, jeśli doszło do nich z winy umyślnie odpowiednio użytkownika karty/ użytkownika systemu/użytkownika pasywnego.
6. Posiadacza rachunku obciążają operacje dokonane po zastrzeżeniu czeków, jeśli doszło do nich z winy osoby uprawnionej do realizacji czeku.
7. Posiadacz karty ponosi odpowiedzialność za dokonane przy użyciu karty i autoryzowane zgodnie z postanowieniami § 61:
 - 1) operacje gotówkowe;
 - 2) operacje bezgotówkowe;
 - 3) inne czynności określone w umowie o kartę lub regulaminie.

8. Posiadacz rachunku ponosi pełną odpowiedzialność z tytułu jeszcze nierozliczonych przez Bank transakcji dokonanych wszystkimi kartami wydanymi do jego rachunku w przypadku zamknięcia przez niego rachunku.

§ 100

1. Posiadacz rachunku ponosi pełną odpowiedzialność za utratę lub udostępnienie przez niego lub użytkownika systemu/użytkownika pasywnego środków identyfikacji elektronicznej osobom trzecim.
2. Posiadacz rachunku ponosi wyłączną odpowiedzialność za:
 - 1) ujawnienie osobom nieuprawnionym informacji o działaniu systemu, w szczególności informacji na temat instalacji i stosowanych środków identyfikacji elektronicznej w systemie;
 - 2) utratę lub udostępnienie osobom nieuprawnionym wydanych mu środków identyfikacji elektronicznej;
 - 3) niepowiadomienie Banku o utracie środków identyfikacji elektronicznej.
3. Posiadacz rachunku ponosi odpowiedzialność za szkodę, jaką Bank poniesie, jeżeli wskutek postępowania posiadacza rachunku lub użytkownika systemu/użytkownika pasywnego sprzecznego z umową lub regulaminem:
 - 1) Bank zobowiązany będzie do naprawienia szkody poniesionej przez osobę trzecią;
 - 2) Bank zobowiązany będzie - na mocy orzeczenia lub decyzji sądu lub innego organu władzy publicznej - do poniesienia kosztów lub wydatków, których nie musiałby ponieść, gdyby odpowiednio posiadacz rachunku lub użytkownik systemu/użytkownik pasywny postępował zgodnie z postanowieniami umowy i regulaminu;
 - 3) na Bank nałożony zostanie na mocy orzeczenia lub decyzji sądu lub innego organu władzy publicznej obowiązek określonego działania lub zaniechania, który nie ciążyłby na Banku, gdyby odpowiednio posiadacz rachunku lub użytkownik systemu/użytkownik pasywny postępował zgodnie z postanowieniami umowy i regulaminu.

Rozdział 14. Zmiana umowy, umowy o kartę, umowy UBE, regulaminu, taryfy lub Przewodnika dla klienta

§ 101

1. Wszelkie zmiany umowy, umowy o kartę, umowy UBE lub oświadczenia kierowane do drugiej strony tych umów wymagają formy pisemnej w postaci aneksu, za wyjątkiem:
 - 1) zmiany taryfy;
 - 2) zmiany pakietów związanych z rachunkiem;
 - 3) zmiany wysokości oprocentowania środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku;
 - 4) zmiany regulaminu;dla skuteczności których umowa, umowa o kartę, umowa UBE lub regulamin dopuszcza, złożenie oświadczeń w trybie lub w postaci określonej w regulaminie za wyjątkiem zmian wymienionych w ust. 2.
2. Nie wymagają aneksu:

- 1) zmiany danych posiadacza rachunku, użytkownika karty lub użytkownika systemu podanych przez te osoby w odpowiedniej umowie lub wniosku;
- 2) zmiany wysokości dziennego limitu wypłaty gotówki i limitu operacji bezgotówkowych obowiązujące posiadacza rachunku /użytkownika karty;
- 3) zmiany wysokości limitów operacji w elektronicznych kanałach dostępu;
- 4) zmiany sposobu generowania i udostępniania zestawień operacji dokonanych przy użyciu karty;
- 5) zmiany formy i częstotliwości otrzymywania wyciągów;
- 6) zmiany zakresu usług w ramach pakietu SMS;
3. Zmiany wprowadzone przez posiadacza rachunku/użytkownika karty/użytkownika systemu, o których mowa w ust. 2, wymagają złożenia przez niego pisemnego oświadczenia, podpisanego zgodnie z wzorem podpisu zawartym w karcie wzorów podpisów lub umowie i dostarczenie go do placówki Banku lub złożenia oświadczenia w postaci elektronicznej, za pośrednictwem elektronicznych kanałów dostępu, w przypadku udostępnienia przez Bank takiej możliwości.
4. O dokonanej zmianie, o której mowa w ust. 2, Bank informuje posiadacza rachunku w sposób odpowiedni dla formy wniosku złożonego przez posiadacza rachunku, użytkownika karty lub użytkownika systemu.

§ 102

1. Bank ma prawo do zmiany czasu pracy placówek Banku a także zmiany siedziby lub dowolnej placówki Banku.
2. O zmianie czasu pracy Bank powiadamia posiadacza rachunku w formie komunikatu w placówce Banku oraz na stronie internetowej Banku.
3. W przypadku zmiany adresu siedziby lub dowolnej placówki Banku stosuje się postanowienia ust. 2.

§ 103

1. Bank ma prawo do zmiany, bez zgody posiadacza rachunku, limitów i ograniczeń dotyczących kwot dokonywanych operacji kartami płatniczymi, w przypadku nieterminowej spłaty należności przez posiadacza lub stwierdzenia zagrożenia ich terminowej spłaty.
2. O dokonanej zmianie Bank zobowiązany jest na piśmie powiadomić posiadacza rachunku, wskazując przyczynę dokonania zmiany.

§ 104

1. Bank ma prawo do zmiany terminów realizacji dyspozycji płatniczych w następujących przypadkach:
 - 1) zmiany czasu pracy placówek Banku;
 - 2) zmiany harmonogramu przebiegów realizacji zleceń płatniczych w systemie rozliczeń międzybankowych;
 - 3) jeżeli konieczność zmiany wynika z innych okoliczności niezależnych od Banku.
2. Bank ma prawo do zmiany numeracji rachunków z przyczyn technicznych oraz zmian przepisów prawa w zakresie numeracji rachunków bankowych zgodnych ze standardami międzynarodowymi.
3. Zmiany, o których mowa w ust. 1 i 2, podlegają ogólnym zasadom przewidzianym dla zmiany regulaminu.

§ 105

1. Bank ma prawo zmiany niniejszego regulaminu w przypadku:
 - 1) wprowadzenia zmian w powszechnie obowiązujących przepisach prawa regulujących działalność sektora bankowego lub świadczenie przez banki usług, w tym zmiany obowiązujących Bank zasad dokonywania czynności bankowych lub czynności faktycznych związanych z działalnością bankową, w zakresie dotyczącym usług określonych regulaminem;
 - 2) wprowadzenie nowej interpretacji przepisów regulujących działalność sektora bankowego lub świadczenie przez banki usług wynikającej z orzeczeń sądów, w tym sądów Wspólnoty Europejskiej, decyzji, rekomendacji lub zaleceń Narodowego Banku Polskiego, Komisji Nadzoru Finansowego lub innych właściwych w tym zakresie organów lub urzędów kontrolnych, w tym organów i urzędów Unii Europejskiej, w zakresie dotyczącym usług określonych regulaminem;
 - 3) zmiany obowiązujących Bank zasad wydawania kart płatniczych i wykonywania operacji przy ich użyciu, wskutek zmian wprowadzonych przez którąkolwiek organizację płatniczą, w zakresie dotyczącym usług określonych regulaminem dotyczącym kart płatniczych;
 - 4) dostosowanie do koniecznych zmian w systemach teleinformatycznych lub telekomunikacyjnych Banku lub innych podmiotów, z usług których Bank korzysta lub będzie korzystał przy wykonywaniu czynności bankowych lub czynności faktycznych związanych z działalnością bankową, w zakresie dotyczącym usług określonych regulaminem;
 - 5) zmiany rozwiązań organizacyjno-technicznych dotyczących wykonywania przez Bank czynności bankowych lub czynności faktycznych związanych z działalnością bankową, w szczególności mających na celu wzrost bezpieczeństwa danych objętych tajemnicą bankową, w zakresie dotyczącym usług określonych regulaminem;
 - 6) zmiany zakresu lub formy realizacji czynności bankowych lub czynności faktycznych związanych z działalnością bankową, w zakresie dotyczącym usług określonych regulaminem;
 - 7) zmiany oferowanych przez Bank usług, w tym zmiany dotyczące świadczenia usług w zakresie prowadzenia rachunków bankowych, wydawania kart płatniczych i wykonywania operacji przy ich użyciu.
2. *Przewodnik dla klienta* stanowi instrukcję użytkownika i nie wymaga powiadamianie klienta o wprowadzanych zmianach w trybie przewidzianym dla regulaminu; aktualna treść *Przewodnika dla klienta* zamieszczona jest na stronie internetowej Banku.

§ 106

1. Bank ma prawo do zmiany oprocentowania rachunków oprocentowanych według zmiennej stopy procentowej, w trakcie trwania umowy, w przypadku zmiany którejkolwiek z wymienionych przesłanek:
 - 1) zmiany o co najmniej 0,10 punktu procentowego stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego ustalonej przez Radę Polityki Pieniężnej;

- 2) w przypadku rachunków prowadzonych w walutach wymienialnych zmiany o co najmniej 0,10 punktu procentowego stopy ustalonej przez Bank Centralny emitujący daną walutę;
 - 3) zmiany o co najmniej 0,10 punktu procentowego jednej ze stóp WIBID 3M, WIBID 6M, w zakresie wynikającym z tej zmiany.
2. Bank zmienia stawkę bazową, w trakcie trwania umowy, w razie:
 - 1) rezygnacji właściwej instytucji ze stosowania lub publikowania stawek bazowych będących częścią składową stopy procentowej środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku w Banku;
 - 2) zaprzestania publikowania przez powszechnie dostępne środki przekazu stawki bazowej stosowanej przez Bank.

§ 107

Bank ma prawo do zmiany wysokości stawek pobieranych prowizji i opłat zawartych w taryfie, w trakcie trwania umowy, umowy o kartę lub umowy UBE w przypadku zaistnienia jednej z następujących okoliczności:

- 1) zmiany zakresu lub formy realizacji określonych czynności w ramach wykonywania obowiązków określonych w umowie, umowie o kartę lub umowie UBE;
- 2) zmiany powszechnie obowiązujących przepisów prawa w zakresie dotyczącym usług świadczonych na podstawie umowy, umowy o kartę, umowy UBE;
- 3) zmiany o co najmniej 0,1% wskaźnika zmiany cen i usług ogłaszanego przez Prezesa GUS;
- 4) zmiany o co najmniej 0,1% wysokości opłat pobieranych od Banku przez instytucje, z usług których Bank korzysta przy wykonywaniu czynności związanych ze świadczeniem usług objętych umową;
- 5) kosztów nowych usług rozszerzających zakres korzystania z rachunku.

§ 108

1. Bank zawiadamia posiadacza rachunku o dokonanej, w trakcie trwania umowy, umowy o kartę lub umowy UBE, zmianie na co najmniej 1 miesiąc przed proponowaną datą jej wejścia w życie:
 - 1) wysokości oprocentowania, w wyniku której następuje obniżenie oprocentowania środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku;
 - 2) rodzaju stawki bazowej;
 - 3) wysokości marży Banku;
 - 4) taryfy;
 - 5) regulaminu, z zastrzeżeniem, iż wprowadzenie do oferty Banku nowego produktu lub usługi nie wymaga powiadomienia posiadacza rachunku o zmianie regulaminu w tym zakresie.
2. Zawiadomienie o zmianach, o których mowa w ust. 1, Bank wysła:
 - 1) w formie pisemnej na adres do korespondencji podany przez posiadacza rachunku lub
 - 2) w postaci elektronicznej:
 - a) drogą elektroniczną na adres elektroniczny wskazany przez posiadacza rachunku,
 - b) w sposób właściwy dla danego rodzaju elektronicznego kanału dostępu.

3. Zawiadomienie o zmianach, o których mowa w ust. 1, Bank wysła w postaci elektronicznej, jeżeli posiadacz rachunku wyrazi zgodę na otrzymywanie od Banku w takiej postaci informacji o dokonanych przez Bank zmianach.
4. Niezależnie od postanowień ust. 2, Bank może zamieścić zawiadomienie opisane w ust. 1, w postaci komunikatu wywieszanego w placówkach Banku lub zamieszczanego na stronie internetowej Banku.
5. Jeżeli przed proponowanym dniem wejścia w życie zmian posiadacz rachunku nie dokona wypowiedzenia umowy lub nie zgłosi sprzeciwu, uznaje się, że zmiany zostały przyjęte i obowiązują strony od dnia wskazanego w zawiadomieniu o wprowadzonej zmianie.
6. Bank zawiadamiając o zmianach, o których mowa w ust. 1, powiadamia jednocześnie posiadacza rachunku, że:
 - 1) jeżeli przed proponowaną datą wejścia w życie zmian posiadacz rachunku nie złoży sprzeciwu wobec tych zmian, zmiany obowiązują od dnia wskazanego w zawiadomieniu o wprowadzonej zmianie;
 - 2) posiadacz rachunku ma prawo, przed datą wejścia w życie zmian, wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym bez ponoszenia opłat;
 - 3) w przypadku, gdy posiadacz rachunku złoży sprzeciw, o którym mowa w pkt 1, i nie wypowie umowy, umowa wygasa z dniem poprzedzającym dzień wejścia w życie proponowanych zmian, bez ponoszenia opłat.
7. Posiadacz może złożyć oświadczenie o odmowie przyjęcia zmian, o których mowa w ust. 5, w postaci elektronicznej przy użyciu elektronicznych kanałów dostępu, pod warunkiem zapewnienia prawidłowej identyfikacji posiadacza rachunku, jeżeli składanie takich oświadczeń mieści się w udostępnionym przez Bank zakresie funkcjonalności usługi.
8. Wypowiedzenie umowy lub złożenie sprzeciwu oznacza jedynie wypowiedzenie lub wygaśnięcie jej w części dotyczącej rachunku, którego dotyczą zmiany wskazane przez Bank w zawiadomieniu, chyba że posiadacz rachunku wyraźnie zaznaczy w swoim oświadczeniu, iż wypowiada umowę w całości.
9. W razie sprzeciwu, o którym mowa w ust. 6 pkt 3, złożonego przez posiadacza rachunku w odniesieniu do rachunku lokaty, do końca okresu umownego strony związane są postanowieniami w brzmieniu obowiązującym przed wprowadzeniem zmian.
10. Wypowiadając umowę lub składając sprzeciw posiadacz rachunku zobowiązany jest do zadsyponowania środkami pieniężnymi zgromadzonymi na rachunku.
11. W przypadku niezadsyponowania środkami pieniężnymi zgromadzonymi na rachunku lub nie złożenia dyspozycji, o której mowa w ust. 10, środki pieniężne zgromadzone na rachunku są, po rozwiązaniu lub wygaśnięciu umowy w całości lub w części dotyczącej rachunku bankowego, przeksięgowane na nieoprocentowany rachunek techniczny.
12. Jeżeli, w terminie określonym w ust. 5, posiadacz rachunku nie odmówi przyjęcia wprowadzonej przez Bank zmiany, uznaje się, że

- zmiana została przez niego przyjęta i obowiązuje strony od dnia wskazanego w zawiadomieniu o wprowadzonej zmianie.
13. Postanowień ust. 1-12 nie stosuje się do zmiany oprocentowania rachunków oprocentowanych według zmiennej stopy procentowej stanowiącej sumę stawki bazowej oraz marży Banku, jeżeli zgodnie z umową wysokość oprocentowania rachunku zmienia się wraz ze zmianą wskazanej stawki bazowej a nie ulega zmianie wysokość marży Banku.

Rozdział 15. Wyciągi z rachunku **§ 109**

- Bank informuje posiadacza o wysokości salda i dokonywanych na rachunku operacjach, sporządzając wyciągi na koniec miesiąca lub w innych terminach i w sposób uzgodniony z posiadaczem rachunku, nie rzadziej jednak niż raz w miesiącu.
- Wyciąg zawiera następujące informacje:
 - dane umożliwiające identyfikację transakcji płatniczej oraz w określonych przypadkach odbiorcę i w stosownych przypadkach płatnika;
 - kwotę transakcji płatniczej w walucie, której obciążono/uznano rachunek lub walucie w której zostało złożone zlecenie płatnicze;
 - kwotę opłat i prowizji,
 - kwotę naliczonych odsetek;
 - kurs walutowy zastosowany w danej transakcji przez Bank oraz o kwocie transakcji przed/po przeliczeniu walut jeśli transakcja wiązała się z przeliczeniem waluty;
 - datę transakcji oraz dacie waluty zastosowanej przy obciążaniu rachunku,
 - czy środki zgromadzone na rachunku chronione są przez obowiązkowy system gwarantowania depozytów.
- W razie korzystania z elektronicznych kanałów dostępu, Bank może udostępnić posiadaczowi wyciągi z rachunku w formie i w sposób właściwy dla danego rodzaju kanału dostępu; w takim przypadku posiadacz zobowiązany jest pobrać wyciąg za pośrednictwem tego kanału i dokonać jego archiwizacji we własnym zakresie.
- Bank może udostępnić wyciągi z rachunku w postaci elektronicznej, przysyłając je na adres elektroniczny wskazany przez posiadacza rachunku; w takim przypadku posiadacz zobowiązany jest pobrać wyciąg za pośrednictwem tego kanału i dokonać jego archiwizacji we własnym zakresie.
- W przypadku, gdy posiadacz zobowiązał się do odbierania wyciągów bankowych w placówce Banku prowadzącej rachunek, nieodebrane wyciągi przechowywane są przez okres 3 miesięcy od daty ich sporządzenia; po upływie tego okresu nieodebrane wyciągi bankowe są niszczone.
- Posiadacz rachunku powinien sprawdzać na bieżąco prawidłowość, podanych w wyciągu, operacji i wysokości salda rachunku.
- W przypadku stwierdzenia jakichkolwiek nieprawidłowości, w tym nieautoryzowanych, niewykonanych lub nienależycie wykonanych transakcji płatniczych posiadacz rachunku zobowiązany jest złożyć reklamację na zasadach określonych w § 91.

- W razie ujawnienia mylnego księgowania, spowodowanego błędem technicznym, placówka Banku prowadząca rachunek ma prawo dokonać sprostowania we własnym zakresie.
- Podjęcie mylnie zaksięgowanych kwot spowoduje odpowiedzialność cywilną posiadacza rachunku.

Rozdział 16. Rozwiązanie i wygaśnięcie umowy/umowy o kartę **/umowy UBE** **§ 110**

- Umowa/umowa o kartę/umowa UBE ulega rozwiązaniu w całości, w przypadku wypowiedzenia jej przez którąkolwiek ze stron – z upływem ostatniego dnia okresu wypowiedzenia, z zastrzeżeniem ust. 2 i 9.
- W przypadku złożenia sprzeciwu, o którym mowa w § 108 ust. 6 pkt 3 i braku wypowiedzenia umowy przez posiadacza rachunku, umowa wygasa z dniem poprzedzającym dzień wejścia w życie proponowanych zmian.
- Umowa ulega rozwiązaniu w części dotyczącej rachunku lokaty:
 - z dniem podjęcia środków pieniężnych z rachunku – w razie wypłaty przez posiadacza rachunku środków zgromadzonych na rachunku przed upływem okresu umownego;
 - z dniem upływu pierwszego okresu umownego lokaty, który przypada po upływie okresu wypowiedzenia – w razie wypowiedzenia umowy w tej części przez Bank.
- Umowa ulega rozwiązaniu, w części dotyczącej rachunku innego niż rachunek lokaty w przypadku wypowiedzenia jej przez którąkolwiek ze stron – z upływem ostatniego dnia okresu wypowiedzenia.
- Umowa ulega rozwiązaniu w części dotyczącej rachunku w przypadku wypowiedzenia umowy w całości przez posiadacza rachunku lub przez Bank – z dniem rozwiązania umowy.
- Umowa o kartę ulega rozwiązaniu w przypadku rozwiązania umowy w całości lub w części dotyczącej rachunku, do którego wydano kartę lub karty – odpowiednio z dniem jej rozwiązania.
- Umowa UBE ulega rozwiązaniu w przypadku rozwiązania umowy w całości lub w części dotyczącej rachunku, do którego udostępniono usługi bankowości elektronicznej – odpowiednio z dniem jej rozwiązania.
- W przypadku wypowiedzenia umowy w całości lub w części dotyczącej rachunków lokat lub innych rachunków otwartych na czas określony, rachunki te nie ulegają odnowieniu w okresie wypowiedzenia.
- Umowa o kartę/umowa UBE ulega rozwiązaniu z dniem określonym w porozumieniu posiadacza rachunku z Bankiem.

§ 111

- Umowa wygasa w części dotyczącej rachunku w przypadku którejkolwiek z niżej opisanych przyczyn:
 - w razie śmierci posiadacza rachunku (osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą) – z chwilą powzięcia przez Bank informacji o śmierci posiadacza (np. otrzymanie pisma od organu wypłacającego świadczenie z ubezpieczenia lub zabezpieczenia społecznego albo uposażenie w stanie spoczynku, pisma z urzędu stanu cywilnego, odpisu skróconego aktu zgonu, informacji pozyskanej z rejestru PESEL lub Centralnej informacji);

- 2) w przypadku rachunku otwartego na czas określony – z upływem okresu umownego.
- Umowa o kartę/umowa UBE wygasa:
 - wskutek upływu terminu na jaki została zawarta;
 - w razie śmierci posiadacza rachunku (osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą) – z chwilą powzięcia przez Bank informacji o śmierci posiadacza, o której mowa w ust. 1 pkt.1;
 - wskutek likwidacji posiadacza rachunku (osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną);
 - wskutek złożenia sprzeciwu, o którym mowa w § 108 ust. 6 pkt 3, oraz braku wypowiedzenia umowy przez posiadacza rachunku, z dniem poprzedzającym dzień wejścia w życie proponowanych zmian.

§ 112

Umowa wygasa w całości:

- w przypadku umowy zawartej na czas określony z upływem okresu, na jaki została zawarta;
- w przypadku śmierci posiadacza rachunku (osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą) – z chwilą powzięcia przez Bank informacji o śmierci posiadacza, o której mowa w § 111 ust. 1 pkt 1;
- jeżeli w ciągu 24 miesięcy od dnia odpowiednio zawarcia umowy lub likwidacji ostatniego rachunku posiadacz nie otworzył żadnego rachunku – z upływem tego terminu.

§ 113

- Posiadacz rachunku może wypowiedzieć umowę:
 - w części dotyczącej rachunku lokaty – w każdym czasie, ze skutkiem natychmiastowym;
 - w części dotyczącej innych rachunków lub w całości – z zachowaniem 1-miesięcznego terminu wypowiedzenia.
- Strony odpowiednio w umowie mogą ustalić inny, niż określony w ust. 1 pkt 2, termin wypowiedzenia.
- Wypowiedzenie umowy/umowy o kartę/umowy UBE wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności.

§ 114

Po upływie okresu wypowiedzenia, Bank zastrzega niewykorzystane blankiety czekowe, чеки, karty, środki identyfikacji elektronicznej oraz blokuje dostęp dla wszystkich użytkowników systemu do elektronicznych kanałów dostępu.

§ 115

- Bank może wypowiedzieć umowę/umowę o kartę/umowę UBE wyłącznie z ważnych powodów, z zachowaniem 1-miesięcznego terminu wypowiedzenia, z zastrzeżeniem ust. 2.
- Za ważne powody uprawniające Bank do wypowiedzenia:
 - umowy, umowy o kartę/umowy UBE - uważa się podanie przez posiadacza nieprawdziwych informacji przy zawieraniu umowy /umowy o kartę/umowy UBE;
 - umowy – uważa się:
 - brak obrotów przez nieprzerwany okres 6 miesięcy, poza okresowym dopisywaniem odsetek oraz pobieraniem prowizji (np. za prowadzenie rachunku);

- b) dysponowanie rachunkiem przez posiadacza niezgodnie z jego przeznaczeniem;
 - c) brak środków na należne Bankowi prowizje i opłaty przez okres 6 miesięcy;
 - d) brak środków na należne Bankowi odsetki od kredytu w rachunku bieżącym;
 - e) rażące naruszenie przez posiadacza rachunku warunków umowy, regulaminu bądź obowiązujących przepisów prawa, względnie popełnienie przestępstwa lub innego czynu prowadzącego do utraty zaufania Banku do posiadacza rachunku,
 - f) wejścia w życie przepisów uchylających możliwości prowadzenia danego rachunku;
- 3) umowy o kartę – uważa się:
- a) popełnienie przez posiadacza karty/użytkownika karty przestępstwa przy użyciu karty,
 - b) uzasadnione podejrzenie lub stwierdzenie fałszerstwa karty, umyślnego doprowadzenia do nieautoryzowanej transakcji płatniczej lub naruszenie zasad jej użytkowania,
 - c) udostępnianie karty i PIN osobom trzecim,
 - d) rażące naruszenie przez posiadacza rachunku/użytkownika karty postanowień umowy o kartę lub regulaminu w zakresie dotyczącym korzystania z kart;
- 4) umowy UBE – uważa się udostępnianie środków identyfikacji elektronicznej osobom nieuprawnionym.
3. Oświadczenie o wypowiedzeniu umowy/umowy o kartę/umowy UBE Bank przesyła posiadaczowi rachunku na podany przez niego adres do korespondencji.
4. Wypowiadając umowę/umowę o kartę/umowę UBE Bank wzywa posiadacza rachunku odpowiednio do:
- 1) uregulowania należności wobec Banku;
 - 2) wskazania sposobu zadysponowania środkami pieniężnymi zgromadzonymi na rachunku.
5. W przypadku nieuregulowania należności wobec Banku do końca okresu wypowiedzenia, Bank może wszcząć postępowanie sądowe.
6. W przypadku rozwiązania umowy o kartę / umowy UBE, z powodu jej nienależytego wykonania przez posiadacza rachunku będącego użytkownikiem systemu, Bank ma prawo przekazać informacje o nim w zakresie określonym w art. 12a ust. 2 pkt 1 ustawy o usługach płatniczych innym wydawcom instrumentów płatniczych; powyższe informacje może udostępniać wydawcom instrumentów płatniczych i gromadzić w tym celu instytucja utworzona na podstawie art. 105 ust. 4 – Prawo bankowe.

§ 116

1. Posiadacz rachunku zobowiązany jest wskazać Bankowi sposób zadysponowania saldem rachunku, jeżeli doszło do wypowiedzenia umowy w całości lub w części dotyczącej tego rachunku.
2. Po rozwiązaniu lub wygaśnięciu umowy środki pieniężne, co do których posiadacz nie złożył dyspozycji, o której mowa w ust. 1, podlegają przeksięgowaniu przez Bank na nieoprocentowany rachunek techniczny.

§ 117

W razie rozwiązania lub wygaśnięcia:

- 1) umowy w całości lub w części dotyczącej rachunku, do którego wydano kartę lub karty;
 - 2) umowy o kartę,
- Bank zastrzega wszystkie wydane do rachunku karty.

§ 118

Bank blokuje dostęp użytkowników systemu do elektronicznych kanałów dostępu oraz zastrzega ich środki identyfikacji elektronicznej w przypadku:

- 1) rozwiązania lub wygaśnięcia umowy UBE;
- 2) śmierci posiadacza rachunku – (osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą) z chwilą powzięcia przez Bank informacji o śmierci posiadacza, o której mowa w § 111 ust. 1 pkt 1.

Rozdział 17. Postanowienia końcowe

§ 119

1. O ile umowa/umowa o kartę/umowa UBE, nie stanowi inaczej, wszelką korespondencję skierowaną przez Bank uważa się za doręczoną w dniu jej otrzymania przez posiadacza rachunku.
2. Jeżeli pisma wysłane przez Bank na ostatni wskazany przez posiadacza rachunku adres nie zostaną podjęte przez posiadacza rachunku niezwłocznie, uznaje się je za doręczone z dniem awizowania na ten adres.
3. Posiadacz rachunku zobowiązany jest do niezwłocznego informowania na piśmie o każdej zmianie adresu miejsca zamieszkania lub siedziby, pod rygorem skutków doręczenia określonych w ust. 2.
4. Wszelką korespondencję skierowaną przez posiadacza rachunku do Banku uważa się za doręczoną w chwili jej otrzymania przez Bank.
5. Posiadacz rachunku zobowiązuje się do:
 - 1) niezwłocznego zawiadomienia Banku o zmianach danych mających wpływ na wykonanie umowy oraz niniejszego regulaminu, w szczególności o zmianach dotyczących statusu klienta instytucjonalnego;
 - 2) udzielania na prośbę Banku wyjaśnień w sprawach związanych z operacjami na rachunku.

§ 120

W sprawach, które nie zostały uregulowane w regulaminie mają zastosowanie powszechnie obowiązujące przepisy prawa, z zastrzeżeniem iż nie mają zastosowania postanowienia Działu II i Działu III w zakresie wskazanym w art. 33 ustawy o usługach płatniczych, o ile umowa lub regulamin nie stanowią inaczej.

§ 121

Niniejszy regulamin na podstawie art. 109 ust. 2 Prawa bankowego jest wiążący dla stron.